

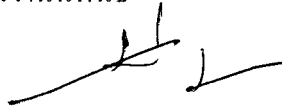
ปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA

บูรินทร์ สังข์เงิน

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กรกฎาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ บุรินทร์ สังข์เงิน ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

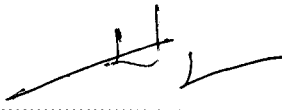
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามอนก)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

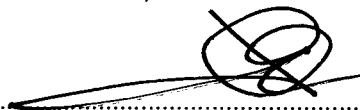
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

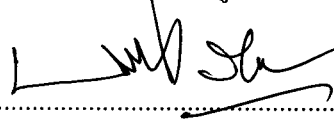
.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามอนก)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

.....กรรมการ

(ดร.ชัยพนธ์ รังงาม)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 4 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี และ ดร.ชัยพจน์ รักราม กรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข จนทำให้งานนิพนธ์นี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์และนิสิตปริญญาโท ปีการศึกษา 2558 สาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และเป็นกำลังใจ เสียสละเวลา ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณครอบครัวของข้าพเจ้า ที่ให้การส่งเสริมและสนับสนุน เป็นกำลังใจ ที่สำคัญยิ่ง และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ จนทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจ พยายามทำงานนิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จได้ด้วยดี

บุรินทร์ สังข์เงิน

58920863: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ปัญหา/ แนวทางการพัฒนา/ คุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต/ สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา/ ภาควิชาการบริหารการศึกษา/ คณะศึกษาศาสตร์/ มหาวิทยาลัย
บูรพา/ ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA

บูรินทร์ สังข์เงิน: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA (PROBLEMS AND GUIDELINES FOR
EDUCATIONAL DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION MASTER
PROGRAM DEPARTMENT OF EDUCATION FACULTY OF EDUCATION BURAPHA
UNIVERSITY UNDER CUPT QA CRITERIA) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์:
สุเมธ งามกนก, กศ.ด., ประยูร อิ่มสวาสดี, กศ.ด. 74 หน้า. พ.ศ. 2560.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพ
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA โดยใช้
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์คณาจารย์และนิสิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
จำนวน 32 ท่าน ได้แก่ กรรมการหลักสูตร นิสิตปริญญาโท ปีการศึกษา 2558

ผลการวิจัย พบว่า

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน
ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้
ด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร ได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต ด้านการวัดผลและประเมินผล
ได้แนวทางการพัฒนาโดยนิตศควรศึกษาข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตรตามรายละเอียด
ของหลักสูตรภาควิชาการบริหารการศึกษาที่เน้นพัฒนาผู้เรียน และเข้าถึงการเรียนการสอน
และความสัมพันธ์ของหลักสูตร เพื่อเน้นพัฒนาผู้เรียนสร้างนวัตกรรม ผลงานทางวิชาการใหม่ ๆ

58920863: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORD: PROBLEMS/ GUIDELINES FOR EDUCATIONAL DEVELOPMENT/
EDUCATIONAL ADMINISTRATION MASTER PROGRAM/
DEPARTMENT OF EDUCATION/ FACULTY OF EDUCATION/ BURAPHA
UNIVERSITY/ UNDER COUNCIL OF THE UNIVERSITY PRESIDENTS OF
THAILAND QUALITY ASSURANCE (CUPT QA) CRITERIA

BURIN SANGNGERN: PROBLEMS AND GUIDELINES FOR EDUCATIONAL
DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION MASTER PROGRAM
DEPARTMENT OF EDUCATION FACULTY OF EDUCATION BURAPHA UNIVERSITY
UNDER CUPT QA CRITERIA. ADVISORY COMMITTEE: SUMET NGAMKANOK, Ed.D.,
PRAYOON IMSAWASD, Ed.D. 74 P. 2017.

This research aimed to study and compare problems so well as propose guidelines for the development of Master program in educational administration of the faculty of Education, Burapha University under Council of the University Presidents of Thailand Quality Assurance criteria. The data collection methods included interviewing with faculty members and students, and academic staff. There were 32 informants including, course directors and master students in the academic year 2558.

The findings revealed as follows:

Problems and guidelines for the development of Master program in educational administration of the faculty of Education, Burapha University under Council of the University Presidents of Thailand Quality Assurance criteria were curriculum, instructors, teaching management, student selection process, learning environment, learning throughout the course for development student characteristics, measurement and evaluation for development guidelines. Suggestions suggested that the student should study the details of the course which focuses on developing learners and access to teaching and course relationship for innovation inventive and new academic works.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
สภาพการจัดการศึกษาของภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.....	9
หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพหลักสูตรการศึกษา CUPT QA.....	16
การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา.....	27
งานวิจัยเชิงคุณภาพ.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	35
การเลือกพื้นที่ที่ศึกษา.....	35
ผู้ให้ข้อมูลหลัก.....	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	36
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
การสรุปผลและการจัดทำรายงานการวิจัย.....	38
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	46
สรุป.....	47
อภิปรายผล.....	51
ข้อเสนอแนะ.....	54
บรรณานุกรม.....	57
ภาคผนวก.....	62
ภาคผนวก ก.....	63
ภาคผนวก ข.....	67
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	74

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
2 โครงสร้างการบริหารงานของภาควิชาการบริหารการศึกษา	15

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมาตรา 47 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการได้มุ่งเน้นหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการการประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ เลขานุการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นรองประธานกรรมการ และมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา จากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในด้านการจัดการศึกษา การบริหารสถานศึกษา หรือการประเมินการจัดการศึกษา จำนวนไม่เกินเก้าคนเป็นกรรมการ ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งบุคคลที่ไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน ให้เลขานุการคณะกรรมการการอุดมศึกษาแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งดูแลงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นเลขานุการ (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2553, หน้า 22 อ้างถึงใน ทรรศนีย์ วรหาคำ, 2554)

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, หน้า 16) พร้อมกันนี้ได้รับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542, หน้า 22)

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับสถาบันอุดมศึกษา จะต้องปฏิบัติมี 4 ประการ คือ 1) การผลิตบัณฑิต 2) การวิจัยการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม 3) การทำนุบำรุงศิลปะ

4) วัฒนธรรม การดำเนินการตามภารกิจทั้ง 4 ประการดังกล่าว มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศทั้งระยะสั้นและระยะยาว ปัจจุบันมีปัจจัยภายในและภายนอกหลายประการที่ทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องเร่งดำเนินการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558, หน้า 1)

ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เป็นงานที่กำหนดให้มีขึ้นตามมติของแต่ละสภามหาวิทยาลัย โดยมหาวิทยาลัยบูรพา เป็นงานในสังกัดกองบริการการศึกษา สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อทำหน้าที่ในการประสานการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน ในสังกัดมหาวิทยาลัยบูรพา และทำหน้าที่เป็นศูนย์ข้อมูลการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพของหน่วยงาน ในสังกัดมหาวิทยาลัยบูรพา โดยในระยะแรกจัดให้มีงานประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในสังกัดกองบริการการศึกษา ปฏิบัติงานโดยเจ้าหน้าที่ของกองบริการการศึกษา (พุทธศักราช 2540-2545) และในระยะยาวจัดให้มี หน่วยประกันคุณภาพการศึกษา ที่ขึ้นตรงและรายงานตรงต่ออธิการบดี และมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการประสานการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา วิทยาลัย สถาบัน สำนัก ศูนย์ และหน่วยงานในสังกัดมหาวิทยาลัยบูรพา อีกทั้งเป็นศูนย์ประสานงานกลางในด้านข้อมูล สารสนเทศ และองค์ความรู้ด้านคุณภาพการศึกษามาตรฐานการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา อันจะนำไปสู่การสร้างเชื่อมั่น และความมั่นใจในมหาวิทยาลัยบูรพา สำหรับนิสิตของมหาวิทยาลัยบูรพามากกว่า 25,000 คน และผู้เกี่ยวข้องโดยทั่วไปจัดการและบริหารกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามข้อเสนอของสำนักประกันคุณภาพและพัฒนาคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา ตามคำสั่งการของมหาวิทยาลัยบูรพา หรือการประสานงานขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล และได้รับการยอมรับเป็นอย่างดี ภายใต้กรอบทรัพยากร และงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนในแต่ละปีงบประมาณ ดำเนินการให้บรรลุความสำเร็จตามกรอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 นโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพา (2559 ข, หน้า 10)

การจัดการศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับการแบ่งภาคการศึกษา ระยะเวลาการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา การทำโครงการหรือกิจกรรมอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิต ระบบดังกล่าวกับหน่วยกิตระบบทวิภาค เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดและเจตนารมณ์ของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับ

เป็นแนวทางการบริหารจัดการ และพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ อุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ 8/ 2558 เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 จึงออกประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 เป็นแนวทางการบริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาทุกสาขาวิชา สำหรับหลักสูตร ที่เปิดใหม่ และหลักสูตรปรับปรุงของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ต้องรับผิดชอบการพัฒนา หลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับอุดมศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ กรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และกำหนดตัวบ่งชี้ ด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2558, หน้า 25)

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ จะประกอบด้วย ผลการดำเนินงาน ระดับหลักสูตร องค์ 5 ประกอบในการประกันคุณภาพคณะ 1) การผลิตบัณฑิต 2) การวิจัย 3) การบริหารวิชาการ 4) การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม 5) การบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะ ให้ครอบคลุมการดำเนินงานของคณะ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของแต่ละหลักสูตรที่คณะดูแล รวมทั้งกิจกรรมนักศึกษา การบริการนักศึกษา การให้บริการทางการวิชาการ การวิจัย การบริหารจัดการและการประกัน คุณภาพของคณะ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557, หน้า 15)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้ดำเนินการให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษา ภายใน ประจำปีการศึกษา 2555 โดยคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในรอบปีการศึกษา 2555 ตามตัวบ่งชี้ และเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตามมาตรฐานตัวบ่งชี้ ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา รวมทั้งศึกษา วิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน ประเด็นเร่งด่วนในการพัฒนาข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาในแต่ละองค์ประกอบ แต่ละมาตรฐานตัวบ่งชี้ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556, หน้า 1)

ทั้งนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษาได้ดำเนินการให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา ภายใน ประจำปีการศึกษา 2557 โดยจุดเน้นในเรื่องหลักสูตรในระดับปริญญาโท และปริญญาเอก เพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติฯ กำหนดและสถานการณ์สภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และความต้องการ ของผู้เรียน ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตร (ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2559, หน้า 4)

จากสภาพและปัญหาที่กล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชา การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนภาควิชาการบริหารการศึกษา ขับเคลื่อนพัฒนาหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิตให้ได้มาตรฐานและมีความสมบูรณ์ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร ได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต การวัดและประเมินผลเพื่อจะได้นำ ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลและแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรตามเกณฑ์ การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

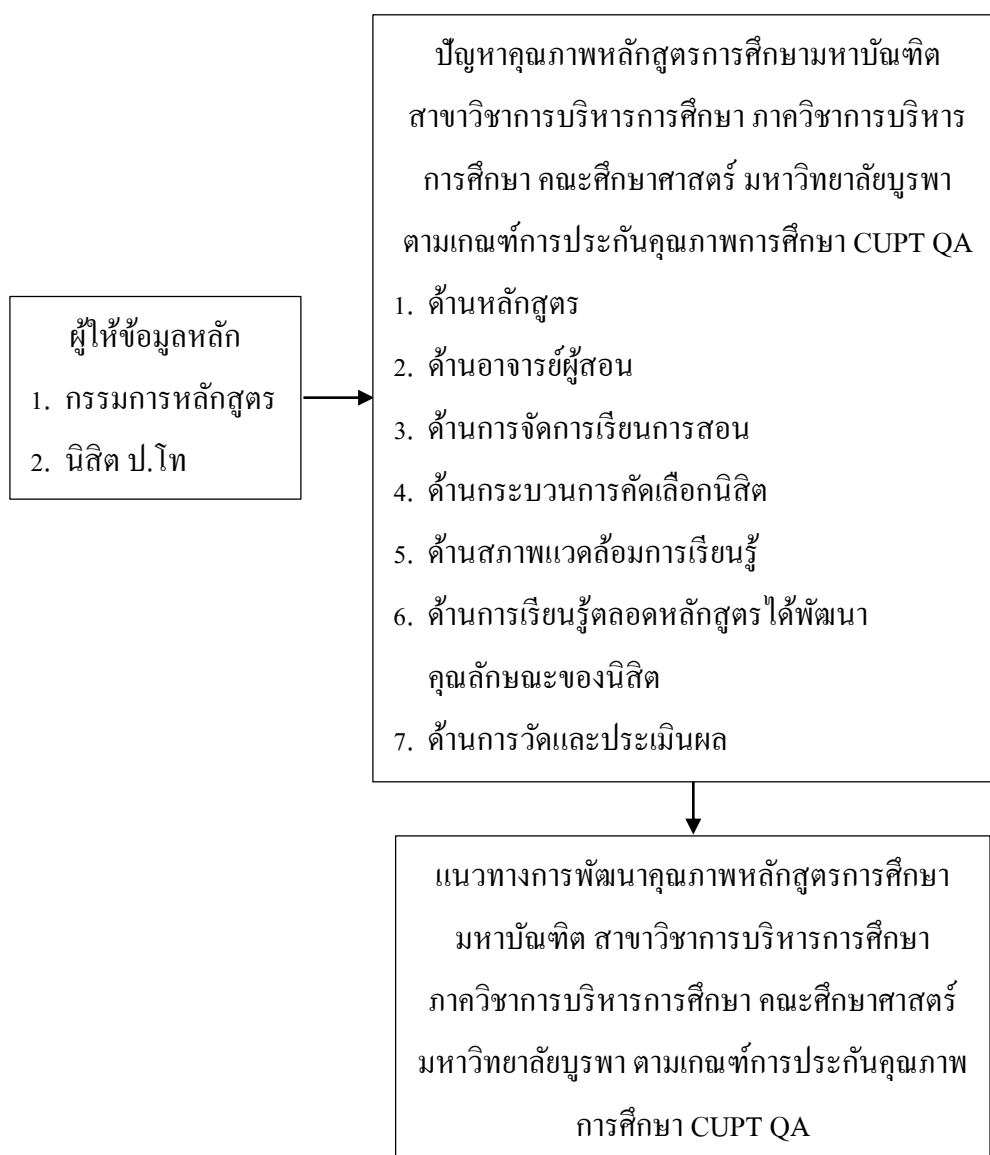
1. เพื่อศึกษาปัญหาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพ การศึกษา CUPT QA
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA

คำถามในการวิจัย

1. ปัญหาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพ การศึกษา CUPT QA อย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์ การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA อย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้การวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ.) ซึ่งได้แบ่งตามลักษณะของงานออกเป็น 7 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านอาจารย์ผู้สอน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต 5) ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 6) ด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต 7) การวัดและประเมินผล

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA

2. เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาแก้ไขปรับปรุงการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ซึ่งได้แบ่งตามลักษณะของงานออกเป็น 7 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านอาจารย์ผู้สอน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต 5) ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 6) ด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร ได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต 7) การวัดและประเมินผล

2. ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA โดยเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ กรรมการหลักสูตร 6 ท่าน นิสิต ป.โท ปีการศึกษา 2558 จำนวน 26 ท่าน รวมจำนวนทั้งสิ้น 32 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรตาม คือ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ซึ่งได้แบ่งตามลักษณะของงานออกเป็น 7 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านอาจารย์ผู้สอน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต 5) ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 6) ด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร ได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต 7) การวัดและประเมินผล

นियามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยไว้ดังนี้

1. การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA หมายถึง สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในในระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน คณะทำงาน จึงได้พิจารณาจัดทำเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาที่ครอบคลุมทั้งระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน และรวมเรียกว่า The Council of the University Presidents Quality Assurance (CUPT QA)

2. การดำเนินการตามแนว EDPEX หมายถึง การดำเนินงานสำหรับสถาบันอุดมศึกษา ที่นำเกณฑ์ EDPEX ไปใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาองค์การ ทางการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ และประกันคุณภาพการดำเนินงานขององค์การ

3. ปัญหาคุณภาพหลักสูตร หมายถึง ปัญหาที่จะต้องปรับปรุงเรื่องหลักสูตร วิสัยทัศน์ ของหลักสูตร และเป้าหมายของหลักสูตร ติดตามประเมินผลการจัดทำหลักสูตรอย่างเป็นระบบ

4. การพัฒนาคุณภาพหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หลักสูตรที่มีอยู่แล้ว ให้ดียิ่งขึ้นหรือสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการและสนองต่อ ความต้องการของผู้เรียน

5. ด้านหลักสูตรหมายถึง ความรู้สึกทางบวกที่มีต่อหลักสูตรสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ปริญญาโท ที่เริ่มใช้เมื่อปี พ.ศ. 2549 ซึ่งปัจจุบันได้ใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2554 ซึ่งครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต จำนวนรายวิชา คำอธิบายรายวิชา และระยะเวลาในการสำเร็จการศึกษา

6. ด้านอาจารย์ผู้สอน หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์พิเศษของหลักสูตร สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในด้านคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถ ความเป็นกันเองกับผู้เรียนบุคลิกภาพของผู้สอน

7. ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ และการใช้กระบวนการทางปัญญา กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคมกระบวนการกลุ่ม และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ และมีส่วนร่วมในการเรียน

8. ด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต หมายถึง นิสิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ทุกสาขาเป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับด้านการศึกษา หรือปฏิบัติงานอื่นที่เทียบเคียงกับการศึกษา หรือขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของภาควิชาการบริหารการศึกษา

9. ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ หมายถึง องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมที่อยู่ในสภาพเรียนรู้ อันจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาในทุก ๆ ด้าน

10. ด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต หมายถึง การพัฒนาหลักสูตร ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน และกำหนดมาตรการในการสร้างวินัยและคุณธรรม นิสิต

11. การวัดและประเมินผล หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการ มองถึงความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

12. นิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา หมายถึง ผู้ที่ศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการบริหารการศึกษาในระดับปริญญาโท ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

13. ปริญญาโท เรียนวันเสาร์ อาทิตย์ หมายถึง กลุ่มการศึกษาต่อของนิสิตหลักสูตรสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ในระดับปริญญาโท ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เข้าเรียนเป็นประจำทุกวันเสาร์และอาทิตย์ ต่อสัปดาห์

14. ภาควิชาการบริหารการศึกษา หมายถึง หน่วยงานในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่จัดการศึกษาหลักสูตรสาขาการบริหารการศึกษา ในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก (ภาษาไทย) และปริญญาเอก (ภาษาอังกฤษ)

15. กรรมการหลักสูตร หมายถึง คณะกรรมการรับผิดชอบหลักสูตรทุกหลักสูตร ดำเนินการปรับปรุง หรือพัฒนาหลักสูตรตามผลการประเมิน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี จากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. สภาพการจัดการศึกษาของภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพหลักสูตรการศึกษา CUPT QA
3. การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา
4. งานวิจัยเชิงคุณภาพ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพการจัดการศึกษาของภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยบูรพาพัฒนามาจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน เป็นสถาบันอุดมศึกษา แห่งแรกของประเทศไทยที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค เริ่มก่อตั้งเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2498 ต่อมา ได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2517 ยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยบูรพา เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2533 และเปลี่ยนสถานภาพ เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เมื่อวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2551 ปี พ.ศ. 2492 กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงขึ้นที่ซอยประสานมิตร อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร ต่อมา ในปี พ.ศ. 2497 ได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา ชื่อว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษา วิทยาลัย วิชาการศึกษา ได้รับการยกฐานะเป็น “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และโอนสังกัดจากกระทรวงศึกษาธิการมาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2517 วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน จึงมีฐานะเป็นมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ยกฐานะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน เป็นมหาวิทยาลัยใหม่ และเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม

พ.ศ. 2533 จึงได้มีประกาศยกฐานะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน เป็นมหาวิทยาลัยบูรพา ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2533 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 107 ตอนที่ 131 ปัจจุบันมหาวิทยาลัยบูรพาได้เปลี่ยนสถานภาพเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ซึ่งไม่เป็นส่วนราชการ มีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2550 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 125 ตอนที่ 5 ก เมื่อวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2551 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2551

ปรัชญา

สร้างเสริมปัญญา ใฝ่หาความรู้ คู่คุณธรรม ชี้นำสังคม

วิสัยทัศน์

สร้างคนคุณภาพ สร้างปัญญาให้แผ่นดิน ด้วยคุณภาพการศึกษาระดับสากล เพื่อนำพาสังคมไทยสู่สังคมอุดมปัญญาที่เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

1. สร้างความรู้ปัญญาและบริหารจัดการให้เกิดคุณค่าต่อการพัฒนาสังคม
2. จัดการศึกษาที่มีคุณภาพในระดับสากล สร้างบัณฑิตให้มีคุณธรรม เชี่ยวชาญในศาสตร์ เป็นผู้นำที่มีทักษะสากล
3. บริการวิชาการสู่สังคม ร่วมสร้างสังคมอุดมปัญญาที่พึ่งตนเอง
4. ส่งเสริม สนับสนุนและธำรงไว้ซึ่งศิลปะ วัฒนธรรมและความเป็นไทย
5. พัฒนามหาวิทยาลัยให้เข้มแข็ง มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสูง

และพึ่งตนเองได้ ประกอบด้วย จำนวน 16 คณะ ได้แก่ คณะการจัดการและการท่องเที่ยว คณะพยาบาลศาสตร์ คณะภูมิสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และนิติศาสตร์ คณะโลจิสติกส์ คณะวิทยาการสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ การกีฬา คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา โดยคณะศึกษาศาสตร์จัดเป็นคณะใหญ่ในอันดับสองของมหาวิทยาลัยบูรพาจากจำนวนผู้เรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2534 ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2533 ซึ่งยกฐานะมาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน โดยก่อนที่จะได้รับการจัดตั้งให้เป็นคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีประวัติความเป็นมาอันยาวนาน เริ่มตั้งแต่กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ซอยประสานมิตร อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร เมื่อปี พ.ศ. 2492 จากนั้นได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นวิทยาลัยวิทยาการศึกษาประสานมิตร ในปี พ.ศ. 2497 ต่อมาได้ขยายวิทยาเขตออกไปอีก 2 แห่ง คือ วิทยาเขตปทุมวัน และวิทยาเขตบางแสนซึ่งก่อตั้งขึ้น (มหาวิทยาลัยบูรพา, 2559)

เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2498 นับเป็นจุดเริ่มต้นของคณะศึกษาศาสตร์อย่างแท้จริง ต่อมาวิทยาลัย วิชาการศึกษางานส่วนก็ได้รับการพัฒนาเป็นระยะ จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2517 วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2517 ส่งผลให้วิทยาลัยวิชาการศึกษางานส่วนเปลี่ยนฐานะ เป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน และปี พ.ศ. 2533 มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน จึงได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยบูรพา และในปีต่อมา ได้ประกาศจัดตั้งคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาขึ้น เพื่อดำเนินการผลิตบัณฑิตสายศึกษาศาสตร์

ปรัชญาของคณะศึกษาศาสตร์

สุโข ปลูกญาปฏิลาโก ความได้ปัญญา ให้เกิดสุข

ปณิธานของคณะศึกษาศาสตร์

ความรู้ดี มีคุณธรรม นำสังคม

อัตลักษณ์

วิชาการเป็นเลิศ ประเสริฐน้ำใจ วินัยชั้นครู คุณแลสุขภาพ

วิสัยทัศน์

สถาบันชั้นนำในระดับนานาชาติที่ผลิตครูวิชาชีพ และบุคลากรทางการศึกษา ด้วยคุณภาพการจัดการศึกษาระดับสากล เป็นศูนย์กลางแห่งความเป็นเลิศในการส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาและการวิจัยแก่สังคมและประเทศ

พันธกิจ

1. ผลิตบัณฑิต และพัฒนากำลังคนทางด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้ง สาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. วิจัยและพัฒนาเพื่อการสร้างองค์ความรู้และการประยุกต์ใช้ทางด้านศึกษาศาสตร์ และด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง
3. ให้บริการวิชาการแก่สังคมทางด้านศึกษาศาสตร์ และด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่ สังคมอุดมปัญญา

4. พัฒนาคณะให้มีความเป็นเลิศ แข็งแรง และพึ่งตนเองได้

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ
2. การวิจัย และการสร้างองค์ความรู้
3. การบริการวิชาการแก่สังคมสู่สังคมอุดมปัญญา
4. การพัฒนาระบบบริหารจัดการ และบุคลากร

เป้าประสงค์

1. บัณฑิตของคณะ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นที่ยอมรับจากผู้ใช้บัณฑิต และทุกภาคส่วน และมีสัดส่วนของบัณฑิตศึกษาที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง
2. ระบบการจัดการศึกษามีคุณภาพและคุณธรรมสูง คณาจารย์มีความเชี่ยวชาญ และเป็นตัวแบบที่ดี การเรียนการสอนมีความทันสมัยด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบการดูแล และการบริการบัณฑิตของคณะ มีคุณภาพในระดับนานาชาติ และเป็นแนวปฏิบัติที่มีของการจัดการศึกษาด้านศึกษาศาสตร์ ของประเทศ (Best practice) และโดดเด่นในระดับอาเซียน
3. มีการคิดค้น สรรค์สร้างผลงานวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง เป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับประเทศ และในระดับนานาชาติทั้งด้านการผลิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และการรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. เป็นศูนย์กลางการบริการทางวิชาการ เป็นแหล่งอ้างอิง และคลังความรู้ทางวิชาการ ศึกษาศาสตร์ของประเทศ ที่ทุกภาคส่วนให้การยอมรับ และเชื่อมั่นในผลงานที่เป็นที่ประจักษ์ ในระดับประเทศ และในระดับนานาชาติ
5. สามารถพึ่งตนเองได้ในทุก ๆ ด้าน และมีความเข้มแข็งทางการบริหารจัดการสูง บุคลากรมีความสุข และมั่นคงในคุณภาพชีวิตโดยเปิดหลักสูตรศึกษาต่อ ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก โดยภาควิชาการบริหารการศึกษาได้เป็นภาควิชาหนึ่งในคณะศึกษาศาสตร์ (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2559)

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2551 เริ่มก่อตั้งเมื่อวันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2519 ใช้ชื่อว่า ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็นภาควิชาการบริหารการศึกษา มีที่ตั้งตั้งอยู่ที่หอสมุด โรงเรียนสาริตพิบูลบำเพ็ญ ชั้น 1 ซึ่งมีบทบาทเป็นสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษาผลิตมหาบัณฑิต ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิจัยนโยบาย และพัฒนาการบริหารการศึกษา ฝึกอบรม และพัฒนาผู้บริหารการศึกษาโดยมีปรัชญา (Philosophy) กระจายโอกาส สร้างสรรค์สังคมสู่ ความเป็นเลิศ

วิสัยทัศน์ (Vision)

มุ่งสร้างผู้บริหารการศึกษา และสร้างปัญญาทางการบริหารการศึกษาที่มีคุณภาพ ด้วยมาตรฐานการศึกษาระดับสากล เพื่อนำพาสังคมการศึกษาสู่อุดมปัญญาที่เข้มแข็งและยั่งยืน

พันธกิจ (Mission)

1. ผลิตบัณฑิตและพัฒนากำลังคนทางด้านการบริหารการศึกษา
2. วิจัยและพัฒนาเพื่อการสร้างองค์ความรู้และการประยุกต์ใช้ทางด้านการบริหารการศึกษา

3. ให้บริการวิชาการแก่สังคมทางด้านบริหารการศึกษาเพื่อนำไปสู่สังคมอุดมปัญญา
4. ทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรมความเป็นไทย และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางการบริหารการศึกษา

ยุทธศาสตร์

1. สร้างบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถทางการบริหารการศึกษาระดับสากล และมีความเป็นผู้นำทางการบริหารการศึกษาที่เปี่ยมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม
2. สร้างความรู้ และปัญญาด้านการบริหารการศึกษาที่ก่อให้เกิดคุณค่าต่อการพัฒนาสังคมบริหารการศึกษา
3. บริหารวิชาการสู่สังคมบริหารการศึกษา ร่วมสร้างสังคมบริหารการศึกษาที่อุดมปัญญา และสามารถพึ่งพาตนเองได้
4. ส่งเสริม สนับสนุนและสร้างเวทีซึ่งศิลปวัฒนธรรมความเป็นไทย และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางการบริหารการศึกษา

กลยุทธ์ดำเนินงาน

1. กลยุทธ์ด้านผลสัมฤทธิ์สูงสุด
  - 1.1 สร้างและพัฒนาสมรรถนะด้านบริหารการศึกษาระดับสากล ความมีคุณธรรม และจริยธรรมให้กับบัณฑิตบริหารการศึกษา ที่สามารถสร้างสรรค์คุณค่า สร้างคุณประโยชน์ สร้างความเชื่อมั่น และเป็นที่ยอมรับของสังคมบริหารการศึกษา
  - 1.2 เสริมสร้างความรู้ประสิทธิภาพการวิจัยให้กับคณาจารย์และนิสิตในการสร้างผลงานวิจัยการบุกเบิกแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ และสามารถบูรณาการองค์ความรู้ด้านบริหาร การศึกษาในการพัฒนาสังคมบริหารการศึกษาไทย และมีบทบาทนำในสังคมบริหารการศึกษาอาเซียน
2. กลยุทธ์ด้านวิชาการ
  - 2.1 นิสิต บัณฑิต ศิษย์เก่า บุคลากร และคณาจารย์ร่วมกันสร้าง และพัฒนาอัตลักษณ์ และสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านบริหารการศึกษาที่คุณค่าต่อการศึกษาของประเทศไทย และประเทศในกลุ่มอาเซียน
  - 2.2 ระดมทรัพยากรเพื่อการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ และนวัตกรรมทางการบริหาร การศึกษา ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ตอบสนองความต้องการของสังคมไทยและสังคมอาเซียน
  - 2.3 บริการวิชาการด้านบริหารการศึกษาที่มีประสิทธิผลสูง สามารถตอบสนอง ความต้องการในการพัฒนาความรู้ และความสามารถของทุกกลุ่มเป้าหมายบนพื้นฐานความรู้ และปัญญา

2.4 ส่งเสริมให้นิสิต บัณฑิต ศิษย์เก่า บุคลากร และคณาจารย์มีความตระหนัก
ในความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีที่ดั้งเดิมของไทย

3. กลยุทธ์ด้านการจัดการและบริหารภายใน

3.1 คัดสรรคณาจารย์ และบุคลากรที่สมรรถนะสูงทางวิชาการบริหารการศึกษา
เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าในกระบวนการจัดการศึกษา

3.2 สร้างและพัฒนาความเป็นศูนย์กลางความรู้และความเป็นเลิศ ในศาสตร์
ทางบริหารการศึกษาของประเทศไทยและกลุ่มประเทศอาเซียน

3.3 สร้างเครือข่ายและความร่วมมือทางวิชาการ และการบริหารวิชาการด้านบริหาร
การศึกษากับองค์การการศึกษาภายในประเทศและอาเซียน

3.4 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างความตระหนักในความสำคัญ
ต่อสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีที่ดั้งเดิมของไทย

4. กลยุทธ์ด้านการพัฒนาองค์กร

4.1 พัฒนาคณาจารย์ให้มีสมรรถนะ และศักยภาพในการถ่ายทอดความรู้
มีความเชี่ยวชาญ และมีความเป็นมืออาชีพในศาสตร์บริหารการศึกษา

4.2 พัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนให้มีสมรรถนะสูงในการทำงานในหน้าที่
ความรับผิดชอบ และการให้บริการที่สร้างความพึงพอใจต่อผู้ใช้บริการ

4.3 สร้างและพัฒนาภาควิชาการบริหารการศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
(Learning organization: LO) ของประเทศไทย และกลุ่มประเทศอาเซียน

4.4 จัดการและบริหารภาควิชาการบริหารการศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล (Good
governance) และการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามข้อกำหนดของ สกอ. และสมศ.
(ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2557)

คณาจารย์และบุคลากรของภาควิชาการบริหารการศึกษา

1. บุคลากรสายคณาจารย์ จำนวน 10 คน ดังนี้

- 1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก
- 1.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี
- 1.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศญาญ ธีระวิชิตระกูล
- 1.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์น้ำวี
- 1.5 ดร.ธนวิน ทองแพง
- 1.6 ดร.สถาพร พฤษพิศกุล
- 1.7 ดร.ภักดิ์ภู่อัฐ์ สมพงษ์ธรรม

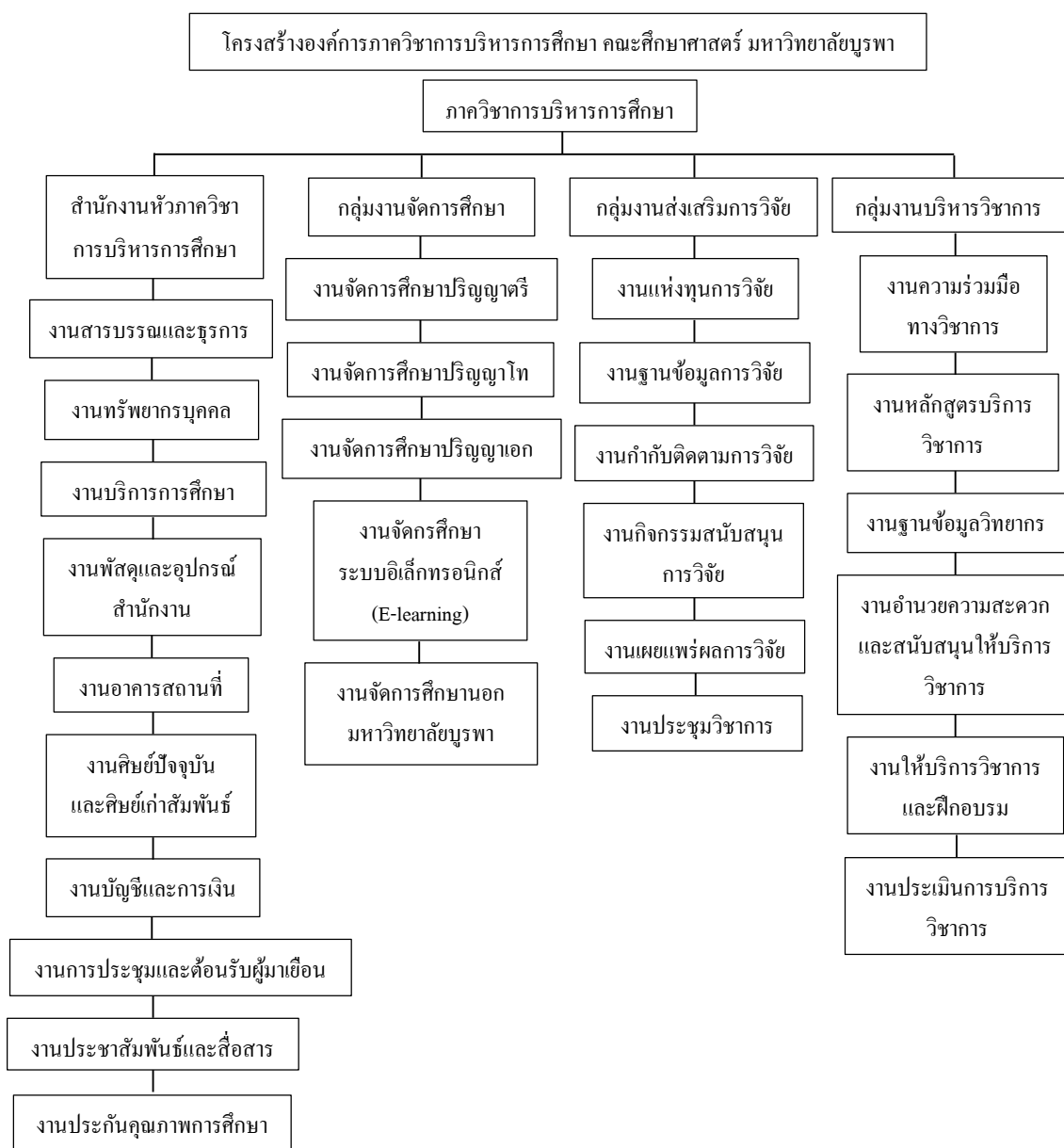
2. บุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 3 คน

2.1 นายปรัตถกร กุลศรีธนภัทร ตำแหน่งนักวิชาการศึกษา

2.2 นายอโณทัย ชีระทีป ตำแหน่งนักวิชาการศึกษา

2.3 นางสาวเดือนเพ็ญ จันทร์ขาว ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีระบบการบริหารงานการจัดโครงสร้างการบริหารงาน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงาน ตามโครงสร้างองค์การภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาพที่ 2 โครงสร้างการบริหารงานของภาควิชาการบริหารการศึกษา (ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2559)

หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพหลักสูตรการศึกษา CUPT QA

แนวคิดของ CUPT QA ฉบับปีการศึกษา 2558 ยังคงแนวคิดระบบประกันคุณภาพ CUPT QA ของฉบับปีการศึกษา 2557 ที่สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่เตรียมนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีความรู้ทักษะและความสามารถในการเรียนรู้ (Core transferable competence) ที่บัณฑิตจำเป็นต้องมี เพื่อประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ภายหลังการศึกษาคุณภาพในการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีหลายนิยาม นิยามหนึ่งที่ถูกกล่าวถึงบ่อย คือ ความตรงต่อเจตนารมณ์ (Fitness for purpose) ในความหมายนี้ คุณภาพที่ดี หมายถึง ผลลัพธ์และบริการตรงกับความต้องการของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งรวมไปถึงนักศึกษาและสถาบันอุดมศึกษา (ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา) ดังนั้น คุณภาพของอุดมศึกษารวมถึงคุณภาพบัณฑิต จึงขึ้นกับบริบทของสถาบันการศึกษานั้น การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ศึกษามั่นใจว่าตนเองจะได้รับความรู้ และการพัฒนาทักษะที่เป็นประโยชน์เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพภายหลังจากจบการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต มั่นใจว่าบัณฑิตที่รับเข้ามาสามารถปฏิบัติงานได้เป็นคนที่มีความรับผิดชอบและสามารถพัฒนาตัวเองได้ รวมทั้งสังคมเกิดความพึงพอใจและความมั่นใจว่าหลักสูตรจะผลิตคนที่มีคุณภาพต่อสังคม การจะทำให้เกิดการประกันคุณภาพนั้นมีปัจจัยเกี่ยวข้องหลายปัจจัย ตั้งแต่ผู้ออกแบบหลักสูตรต้องรู้ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต คุณภาพของนักศึกษา การจัดการเรียนการสอน การประกันคุณภาพการศึกษา จึงเป็นการประเมินปัจจัยเหล่านี้ และประเมินผลผลิตที่ได้จากกระบวนการรูปแบบการประกันคุณภาพ นิยมที่จะประเมินใน 3 มิติหลัก (Dimension) คือ มิติปัจจัยนำเข้ากระบวนการและผลผลิตในมิติปัจจัยนำเข้า ตัวอย่างตัวชี้วัดคุณภาพ ได้แก่ คุณภาพของบุคลากรทางวิชาการ และคุณภาพของนักเรียน อัตราส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์ระบบและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ต่าง ๆ ในมิติกระบวนการคุณภาพประเมินจากหลักสูตรของขนาดห้องเรียน ชั่วโมงที่สอน คุณภาพของการสอน บรรยากาศการวิจัยและการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้หลักสูตร การประเมินผลการเรียนรู้และการป้อนกลับผลประเมินเพื่อทำการปรับปรุง เป็นต้น ในมิติผลผลิต ตัวอย่างของตัวชี้วัดที่ถูกประเมินได้แก่ความสามารถของบัณฑิตอัตรา การคงอยู่ของนักศึกษา อัตราการทำงาน ผลงานวิจัย/ บริการวิชาการ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การประกันคุณภาพในรูปแบบนี้อาจจะไม่เพียงพอต่อสถานการณ์ปัจจุบันที่การแข่งขัน รุนแรง สิ่งที่ทำทลายอุดมศึกษาในปัจจุบันมีหลายประการ ได้แก่ การเคลื่อนย้ายของแรงงานทั่วโลก ทำให้บัณฑิตต้องมีความสามารถสูงขึ้น ความต้องการและความคาดหวังจากสถาบันอุดมศึกษา ทั้งจากผู้ประกอบการ ผู้ปกครอง สังคม และนักศึกษาสูงขึ้น ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการหลากหลายและจำเพาะเจาะจงมากขึ้น มีสถาบันการศึกษาและหลักสูตรเกิดขึ้นจำนวนมาก การผลิตบัณฑิตในบางสาขามีจำนวนมากเกิน

ความต้องการของตลาดในขณะที่ขาดแคลนในบางสาขา โดยเฉพาะสาขาด้านเทคโนโลยีเฉพาะที่มีความยาก ปัญหาบัณฑิตไม่สามารถประยุกต์ความรู้ในงานจริง ไม่สามารถปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่รวดเร็วหรือการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ขาดความรู้ในบริบทรอบตัวและขาดทักษะทางภาษา ทำให้ไม่สามารถแข่งขันไม่สามารถสื่อสาร นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีส่งผลต่อรูปแบบการดำเนินชีวิต บัณฑิตจึงต้องมีทักษะที่เหมาะสม อีกทั้งต้นทุนของอุดมศึกษาที่สูงขึ้นแต่งบประมาณจากรัฐลดลง ทั้งหมดนี้เป็นปัญหาที่สถาบันการศึกษาจะต้องเผชิญและปรับตัวเป็นอย่างมาก เพื่อให้มั่นใจว่าบัณฑิตมี Competence เหมาะกับภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น การประกันคุณภาพในระดับอุดมศึกษาจึงต้องพิจารณาปัจจัย ภายนอกต่าง ๆ มากขึ้น และมีความซับซ้อนมากขึ้น จากความท้าทายดังกล่าวส่งผลให้เริ่มมีการนำหลักการการบริหารที่เป็นเลิศมาใช้สร้างความสามารถในการแข่งขันในสถาบันอุดมศึกษา เริ่มมีการพัฒนาเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ (Educational criteria for performance excellence, EdPEx) ในประเทศสหรัฐอเมริกาและนำมาใช้ ตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2542 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เริ่มแปลเกณฑ์ดังกล่าวในปี พ.ศ. 2552 และริเริ่มโครงการนำร่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 จนถึงปัจจุบัน ยังอยู่ในช่วงของการพัฒนาของสถาบันอุดมศึกษา ภายใต้กรอบแนวคิดของ EdPEx เกณฑ์ EdPEx [6] แบ่งเป็น 7 หมวดสำคัญ ได้แก่ หมวดการนำองค์กร หมวดการวางแผนเชิงกลยุทธ์ หมวดการมุ่งเน้นลูกค้า หมวดการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ หมวดการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน หมวดการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ และหมวดผลลัพธ์ ทั้ง 7 หมวด

มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน การบริหารเพื่อความเป็นเลิศ จึงต้องพิจารณาดำเนินงานเชื่อมโยงแต่ละหมวดอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้มาซึ่งความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา ลักษณะที่เป็นเกณฑ์ซึ่งให้เพียงแนวทาง (Guideline) ดำเนินการอย่างเป็นระบบที่มุ่งเน้น ผลลัพธ์ตามที่สถาบันการศึกษากำหนดของ EdPEx จึงเหมาะกับการที่สถาบันการศึกษามีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันอันเนื่องมาจาก “สถาบันการศึกษามีการดำเนินกิจการได้โดยอิสระสามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ” เพื่อตอบโจทยความต้องการของบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต สังคม และประเทศที่ต่างกัน เพื่อช่วยให้สถาบันการศึกษาเกิดการพัฒนาได้สอดคล้องกับบริบทของตนเอง เป็นที่ทราบกันดีว่าการบริหารงานขององค์กรหนึ่ง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพสู่ความเป็นเลิศ อย่างยั่งยืนต้องใช้เวลาในการดำเนินการ การบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษาภายใต้กรอบ EdPEx ก็เช่นเดียวกัน ไม่สามารถดำเนินการให้ได้ถึงระดับที่น่าพอใจภายในระยะเวลาอันสั้น แต่การตรวจประเมินเพื่อการประกันคุณภาพของสถาบันการศึกษา ยังต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ดังนั้น เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถเดินหน้าพัฒนาไปในแนวทางที่ประสงค์ได้ โดยมีภาระที่สมเหตุสมผลและ

ไม่ขัดกับข้อจำกัดด้านกฎหมาย คณะทำงานฯ จึงพิจารณาและเห็นด้วยกับแนวคิดของการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับหลักสูตร ที่เป็นการดำเนินการหลักในการผลิตบัณฑิต และการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับคณะและระดับสถาบัน เพื่อการบริหารงานให้เกิดการผลิตผลงานที่มีคุณภาพตามพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา ทปอ. ประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA (อธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.), 2559, หน้า 2)

ความหมายและความสำคัญของการประกันคุณภาพหลักสูตรการศึกษา

เกี่ยวกับความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยทั่วไปได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

Good (1973, p. 157) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาที่จัดไว้อย่างเป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษาจนจบชั้นและได้รับประกาศนียบัตร โดยจัดทำเป็นเค้าโครงของเนื้อหาวิชาหรือสิ่งที่เฉพาะเจาะจงที่ต้องสอนให้แก่ผู้เรียน รวมทั้งหลักสูตรที่เป็นกลุ่มวิชาหรือประมวลประสบการณ์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้ศึกษา ภายใต้การแนะแนวทางของโรงเรียนและสถาบัน

กิตติพงษ์ หาดตรงจิตต์ (2550, หน้า 21) กล่าวว่า การประเมินคุณภาพการศึกษา และหลักการสำคัญที่จะนำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นหลักการเกี่ยวกับความบกพร่องเป็นศูนย์ หลักการในการวางแผนคุณภาพ การควบคุมคุณภาพและการปรับปรุงคุณภาพ วงจร PDCA และเป็นแนวคิดที่มีคุณค่า เป็นประโยชน์อย่างสูงต่อการพัฒนาการปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษา

รัชชชัย สุกดิษฐ์ (2557, หน้า 5) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การจัดกระบวนการต่าง ๆ ได้แก่ การควบคุม การตรวจสอบ การประเมิน การรักษาและการพัฒนาคุณภาพของระบบ สถาบัน หรือหลักสูตร เพื่อให้ผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการและสังคมโดยรวม มีความมั่นใจว่าผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักสูตรกำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวหรือชุมชนตามความเหมาะสม โดยการประกันคุณภาพ การศึกษาจะต้องมีการบูรณาการร่วมมือกันระหว่างบุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสถาบันการศึกษา

ชนันชิตา รัตนปราณี (2553, หน้า 14) กล่าวว่า หลักการของการประเมินคุณภาพการศึกษานั้น มุ่งเน้นให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพทั้งภายใน และภายนอก โดยดำเนินการอย่างเป็นระบบ และให้ถือว่าการบริหารสถานศึกษาตามปกติ เป็นส่วนหนึ่งของ

การประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสามารถสรุปผลและรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน และผู้ที่เกี่ยวข้องให้รับทราบ

พงษ์นภา หุนมาตรา (2553, หน้า 18) หลักของการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินการตรวจสอบเพื่อพัฒนาการศึกษา มิใช่เพื่อการลงโทษ จะต้องสะท้อนให้เห็นคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานได้จริง และกระจายอำนาจแก่สถานศึกษาในการดำเนินการจัดการศึกษาโดยความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้อง

พัทธิธัญญา ไพรมุ้ย (2556, หน้า 46) การประกันคุณภาพภายใน เป็นกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา ที่มีแผนงาน กระบวนการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลคุณภาพ การศึกษาที่เป็นระบบ โดยสถานศึกษาร่วมกันพัฒนา ปรับปรุง คุณภาพการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เป็นการประเมินตนเองโดยบุคลากรของสถานศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา คือ การทำกิจกรรมหรือการปฏิบัติการกิจหลักอย่างเป็นระบบตามแบบแผนที่กำหนดไว้ โดยมีการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ จนทำให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพ และมาตรฐานของดัชนีชี้วัดระบบ และกระบวนการผลิต ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา

ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพหลักสูตรการศึกษา CUPT QA

ผู้วิจัยได้ศึกษาการประกันคุณภาพหลักสูตรการศึกษา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ.) ซึ่งได้แบ่งตามลักษณะของงานออกเป็น 7 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร ได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต และการวัดและประเมินผล โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านหลักสูตร

Saylor and Alexander (1974, p. 6 อ้างถึงใน สุพรรณิ พรหมศิริ, 2551, หน้า 16) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร เป็นแผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้ให้แก่บุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เพื่อบรรลุเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายที่วางไว้ โดยมีผู้รับผิดชอบซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Taba (1962, p. 10) ที่กล่าวว่า หลักสูตร คือ แผนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยจุดประสงค์ และจุดหมายเฉพาะ การเลือกและการจัดเนื้อหา วิธีการจัดการเรียนการสอน และประเมินผล

อธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) (2559) ระดับหลักสูตรของระบบ CUPT QA ใช้เกณฑ์ ASEAN University network-quality assurance (AUN-QA) ที่มีสาระหลักเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

แบบ Outcome based education (OBE) มุ่งสัมฤทธิ์ Expected learning outcome (ELO) หลักสูตร จึงต้องคำนึงถึงและทำให้มั่นใจว่าบัณฑิตจากหลักสูตรหนึ่ง ๆ มี Competence เหมาะสมกับ ภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงนั้น อีกทั้งการที่ AUN-QA มีลักษณะเป็นเกณฑ์ (Criteria) ที่กำหนด เพียงแนวทาง (Guideline) เพื่อการดำเนินงานอย่างเป็นระบบมุ่งสู่การผลิตบัณฑิตตาม ELO ของหลักสูตร

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2557, หน้า 66) ออกแบบหลักสูตร ควบคุม กำกับการจัดทำรายวิชาต่าง ๆ ให้มีเนื้อหาที่ทันสมัย ก้าวทันความก้าวหน้าทางวิทยาการที่เปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา มีการบริหารจัดการการเปิดรายวิชาใหม่ ๆ ทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือกที่เน้นทักษะศึกษา เป็นสำคัญ

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554, หน้า 7) หลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ให้มีมาตรฐานวิชาชีพ ทางการบริหารการศึกษา การเป็นผู้นำทางการศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และปรับปรุงให้มีความทันสมัย

สุพรรณิ พรหมศิริ (2551, หน้า 17) หลักสูตรมีความสำคัญในการจัดการศึกษา เป็น โครงร่างหรือแนวทางปฏิบัติ เพื่อกำหนดทิศทางการศึกษาในระดับประเทศ หลักสูตร เป็นสิ่งกำหนดว่า ผู้เรียนควรได้รับประสบการณ์อะไรบ้างที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม นอกจากนี้ หลักสูตรยังเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงคุณภาพของประเศ

สรุปได้ว่า หลักสูตรการเรียนรู้ประกอบด้วยจุดประสงค์และจุดหมายเหตุเฉพาะ การเลือก และการจัดเนื้อหา วิธีการจัดการเรียนการสอน และประเมินผล หลักสูตรจึงเป็นสิ่งกำหนดว่า ผู้เรียน ควรได้รับประสบการณ์อะไรบ้างที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ด้านอาจารย์ผู้สอน

Hessong and Weeks (n.d. อ้างถึงใน ญัฐฐา สววิบูลย์, 2553, หน้า 24-26) ได้สรุป แนวความคิดเกี่ยวกับลักษณะผู้สอนที่ดี ไว้ดังนี้

1. เป็นผู้มีความรู้ (Being knowledgeable) การมีความรู้หรือมีความเข้าใจในวิชาการ ต่าง ๆ ซึ่งได้ศึกษาเล่าเรียนมาเป็นอย่างดี มีความแม่นยำในวิชาการ โดยเฉพาะวิชาที่สอน ตลอดจน วิชาการอื่น ๆ ตามสมควร

2. เป็นผู้มีความอารมณ์ขัน (Being humorous) คือ การเป็นผู้ที่สามารถสอดแทรกความรู้สึ กที่ทำให้ขำขันหรือสนุกสนานในการสอน อย่างไรก็ดี การมีอารมณ์ขันของครูจะต้องเป็นไปใน ทางสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดค่านิยมที่ดี มิฉะนั้นแล้วจะเกิดผลเสียได้เช่นกัน

3. เป็นผู้มีความยืดหยุ่นผ่อนปรน (Being flexible) หมายถึง การมีความสามารถในการเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนสภาพการณ์ให้เหมาะสมกับการสอนได้ ครูจำเป็นต้องรู้จักการยืดหยุ่นในการอบรมสั่งสอน สามารถปรับแผนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างดี
4. เป็นผู้มีความตั้งใจในการทำงาน (Being upbeat) เป็นผู้ที่มีความรักในตัวเอง และยินดีในการกิจทางการสอน จะไม่มองว่าการสอนเป็นเพียงภารกิจที่จะต้องรับผิดชอบเท่านั้น แต่จะยินดีเมื่อได้สอนและอุทิศเวลาให้กับการทำงานที่ทำอย่างเต็มที่
5. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ (Being honest) ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณลักษณะที่สำคัญมากสำหรับผู้ที่เป็นครู ความซื่อสัตย์เป็นสิ่งที่ทำให้ศิษย์เกิดความเชื่อถือไว้วางใจ และมั่นใจที่จะปฏิบัติตามคำสั่งสอนของครู
6. เป็นผู้มีความสามารถสร้างความชัดเจน (Being clear and concise) ความสามารถในการทำให้ผู้ที่สัมพันธ์ด้วยเข้าใจได้รวดเร็วชัดเจนนั้น เป็นเรื่องของความสามารถทางการสื่อสาร ทั้งการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนนอกจากนี้การปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ก็ต้องปฏิบัติด้วยความชัดเจน โปร่งใส ถูกต้องตามหลักการและระเบียบแบบแผนอันดีงาม
7. เป็นคนเปิดเผย (Being open) คือ เป็นคนที่ไม่ทำตัวลึกลับเจ้าเล่ห์ไม่หน้าไหว้หลังหลอก เต็มใจเปิดเผยให้ผู้อื่นรับรู้ รู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ด้วยความเข้าใจการกระทำของตนเสมอ
8. เป็นผู้มีความอดทน (Being patient) หมายถึง ความเป็นผู้มีความเพียรพยายาม หรือขยันขันแข็งสำหรับครู ต้องมีคุณสมบัติข้อนี้เป็นพิเศษ เพราะนอกจากจะเป็นผู้อดทนในหน้าที่การสอนและงานอื่น ๆ แล้ว ยังต้องอดทนต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนอีกด้วย
9. เป็นแบบอย่างที่ดี (Being a role model) ครูควรเป็นบุคคลที่กระทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อศิษย์และสังคม เพราะนักเรียนต้องมีแบบอย่างที่ดีต้องดีงาม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเอง ซึ่งครูต้องเป็นผู้ใกล้ชิดและเป็นผู้ที่นักเรียนไว้วางใจเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว ครูจึงต้องกระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อศิษย์ ทั้งในเวลาสอนและในการดำเนินชีวิต
10. เป็นผู้ที่สามารถประยุกต์ทฤษฎีไปปฏิบัติได้ (Being able to relate theory to practice) การนำเอาความรู้ที่ได้จากการศึกษาเล่าเรียนไปใช้ให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพนั้น บางครั้งสภาพการณ์ไม่เหมือนกับทฤษฎีที่เรียนมา ครูต้องสามารถประยุกต์ทฤษฎีเหล่านั้นไปใช้ได้อย่างเหมาะสม
11. เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง (Being self-confident) ความเชื่อมั่นในตนเอง ก็คือการกล้าตัดสินใจ โดยสามารถเลือกวิถีทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหาต่าง ๆ หรือวิถีทางที่ดีที่สุด

ในการกระทำต่าง ๆ ครูต้องสามารถพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง โดยการสั่งสมประสบการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการสอนให้มากที่สุด ครูต้องเชื่อมั่นในสิ่งที่ตนสอนด้วย

12. เป็นผู้มีความสามารถในการศิลปะวิทยาการหลาย ๆ ด้าน (Being diversified) ครูที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีความรู้และความสามารถในการอื่น ๆ ด้วยความรู้พิเศษ เช่น ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ ความสามารถทางศิลปะ เป็นต้น

13. เป็นผู้แต่งกายเหมาะสมและมีสุขอนามัยส่วนบุคคลที่ดี (Being well groomed and having personal hygiene) ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อย และสะอาดอยู่เสมอ สวมใส่เสื้อผ้าถูกกาลเทศะ เหมาะสมกับความเป็นครูหรือแต่งกายตามรูปแบบที่สถานศึกษากำหนด นอกจากนี้ สุขอนามัยส่วนบุคคลของครูก็เป็นสิ่งสำคัญ ทั้งสุขภาพทางร่างกาย และจิตใจ สุขภาพของครูมีผลให้การสอนประสบผลสำเร็จด้วยดี

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2557, หน้า 67) ผู้สอนในแต่ละรายวิชา โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน และเป็นความรู้ที่ทันสมัยของอาจารย์ที่มอบหมายให้สอนในวิชานั้น ๆ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รับความรู้ประสบการณ์ และได้รับการพัฒนาความสามารถจากผู้รู้จริง สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยบูรพา (2554, หน้า 35) คณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา ศึกษาคุณ การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน และการวัดผลการศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่างประเทศในยุโรป หรือในเอเชียที่มีคุณภาพสูง และจัดสัมมนาหลักสูตรกับคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยในประเทศที่เปิดสอนสาขาวิชาการบริหารการศึกษา เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างมหาวิทยาลัย

วาสน์ระรวย อินทรสงเคราะห์ (2553, หน้า 14) ผู้สอนดำเนินการให้ผู้เรียนรู้ตาม วัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญ อันเป็น ลักษณะเด่นหรือลักษณะเฉพาะที่ขาดไม่ได้ของวิธีนั้น ๆ เช่น วิธีสอนโดยการบรรยายองค์ประกอบ สำคัญของการบรรยาย คือ เนื้อหาสาระที่จะบรรยาย และการบรรยาย และขั้นตอนสำคัญ คือ การเตรียมเนื้อหาสาระ การบรรยาย (พูด บอก เล่า อธิบาย) และการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่เกิดจากการบรรยาย

สรุปได้ว่า ผู้สอนในแต่ละรายวิชาควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญ ในรายวิชาที่สอน และเป็นความรู้ที่ทันสมัยเพื่อถ่ายทอดความรู้ได้อย่างถูกต้องตามเนื้อหา วัตถุประสงค์

ด้านการจัดการเรียนการสอน

Gerlach and Ely (1980 อ้างถึงใน รังสีจันทร์ สุวรรณศศิกร, 2555, หน้า 10-11) ได้ให้ความหมายของเทคนิคการสอนไว้ กล่าวคือ เทคนิคการสอน คือ วิธีการที่ครูใช้ในการให้

ข้อมูลในการเลือกแหล่งการเรียนรู้ และบทบาทของผู้เรียนที่จะช่วยให้ ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งวิธีการดังกล่าวแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. การบรรยาย (Expository approach) จะเป็นวิธีการสอนแบบดั้งเดิมที่เน้นครูเป็นผู้นำเสนอข้อมูลต่าง ๆ

2. วิธีการสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry approach) วิธีการนี้บทบาทของครูจะเป็นผู้อำนวยการในการจัดประสบการณ์ โดยการตั้งคำถาม สร้างเงื่อนไขให้ผู้เรียนได้เสาะแสวงหาคำตอบในการแก้ปัญหา โดยใช้ข้อมูล ตำรา หนังสือ วัสดุ และผู้เรียนจะต้องพยายาม รวบรวม (Organize) จัดระบบข้อมูล ความรู้ต่าง ๆ โดยผู้เรียนจะต้องทำกิจกรรมด้วยตัวเอง (Active participations) ในที่สุด จะได้เป็นข้อสรุปที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินการเรียนการสอนได้

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2557, หน้า 67) กระบวนการเรียนการสอนสำหรับยุคศตวรรษที่ 21 ต้องเน้นการพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ตามโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนด และได้รับการพัฒนาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ คุณธรรม จริยธรรม ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะทางภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ทักษะการทำงานแบบมีส่วนร่วม การเรียนการสอนสมัยใหม่ต้องใช้สื่อเทคโนโลยี และทำให้นักศึกษาเรียนรู้ได้ตลอดเวลาและในสถานที่ใดก็ได้

สมชาย บุญสุน (2554, หน้า 20) มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระในการสอนได้เหมาะสมกับเวลาเรียน อาจารย์ก่อนมาสอนได้ทำแผนการสอนล่วงหน้าได้เตรียมบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ได้ วางแผนการสอนตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดให้ ได้ศึกษาเนื้อหาในหนังสือแบบเรียนทุกครั้งที่จะสอนเป็นอย่างดี ได้รับฝึคชอบหน้าที่ของตนเองในการสอนเป็นอย่างดี และจัดการเรียนรู้โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนทั้งในห้องและนอกห้องเรียน

เกวลี ผังดี (2556, หน้า 16) การจัดการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงการจ้ดรายวิชา ในหลักสูตรที่มีความเหมาะสมผู้สอนมีวิธีสอน และกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีการติดตามการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และมีปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน โดยการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการเรียนการสอนเพื่อการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

ฉัฐรัชย์ พิธิชนสิน (2556, หน้า 13) ผู้พิการทางสาดานันั้นได้รับ โอกาสการศึกษาที่ทั่วถึง โดยมีปัจจัยหลาย ๆ ด้านในการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน การส่งเสริมจากผู้ปกครอง การส่งเสริมจากโรงเรียนเรียนร่วมส่วนใหญ่ยังขาดระบบการเรียนการสอนที่ดี อีกทั้งสิ่งแวดล้อมแล้วยังไม่เอื้ออำนวยอีกด้วย

สรุปได้ว่า กระบวนการเรียนการสอนเน้นการพัฒนา นักศึกษา ควรคำนึงถึงการจัดรายวิชา ในหลักสูตรให้มีความรู้ตามโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนด การจัดการเรียนการสอนหลากหลาย มีการติดตามการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และมีปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน

ด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต

อธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) (2559, หน้า 31) กล่าวว่า ผู้ประเมินใช้การสัมภาษณ์ นักศึกษา และผู้บริหารหลักสูตร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เพื่อยืนยันการดำเนินการ ตามเกณฑ์ ดังนั้น ระดับคะแนนที่ได้ จึงเป็นการบ่งชี้สถานะการดำเนินการประกันคุณภาพหลักสูตร ว่าได้มีการประกันคุณภาพการศึกษาถึงระดับใด และมีโอกาสในการพัฒนาปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง โดยมีได้เป็นระดับคะแนนของคุณภาพของบัณฑิตหรือเนื้อหาหลักสูตรแต่อย่างใด

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2557, หน้า 52) กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือก ต้องมีความโปร่งใส ชัดเจน และสอดคล้องกับคุณสมบัติของนักศึกษาที่กำหนดในหลักสูตร มีเครื่องมือที่ใช้ในการคัดเลือก ข้อมูล หรือวิธีการคัดเลือกนักศึกษาให้ได้นักศึกษาที่มีความพร้อม ทางปัญญา สุขภาพกาย และจิต ความมุ่งมั่นที่จะเรียน และมีเวลาเรียนเพียงพอ เพื่อให้สามารถสำเร็จ การศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

มหาวิทยาลัยบูรพา (2554, หน้า 9-10) ผู้เข้าศึกษาต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ทุกสาขา เป็นผู้เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษาหรือปฏิบัติงานอื่นที่เทียบเคียงกับการศึกษาหรือขึ้นอยู่กับ คุลยพินิจของภาควิชาการบริหารการศึกษา ต้องมีบุคลิกลักษณะพร้อมที่จะเป็นผู้บริหารที่ดี ทั้งด้านความรู้ คุณลักษณะและจิตพิสัย

สรุปได้ว่า การคัดเลือกต้องมีความโปร่งใส ชัดเจน และสอดคล้องกับคุณสมบัติ ของนักศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรต้องให้ได้นักศึกษาที่มีความพร้อมทางปัญญา สุขภาพกาย และจิต ความมุ่งมั่นที่จะเรียน และมีเวลาเรียนเพียงพอ เพื่อให้สามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะ เวลาที่หลักสูตรกำหนด

ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

Savage (n.d. cited in Smuts, 2005) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน มีผลกระทบ โดยตรง และมีผลสนับสนุนผู้เรียน สภาพแวดล้อมมีผลกระทบ โดยตรงต่อการกระทำกิจกรรม ของผู้เรียน คือช่วยอำนวยความสะดวก หรือขัดขวางการกระทำของผู้เรียน ส่วนผลกระทบ ด้านสนับสนุนผู้เรียน ส่งผลในด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน คือ ช่วยทำให้เกิดการตื่นตัว ในการเรียน และสร้างความสัมพันธ์อันดีที่สอดคล้องตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล

มหาวิทยาลัยบูรพา (2554, หน้า 32) การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การออกแบบการวิจัยที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา

โดยเฉพาะการวิจัยเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ในบริเวณ โรงเรียนและชุมชน เพื่อเป็นผู้นำทางวิชาการ และผู้นำทางการเรียนการสอน รวมทั้งเป็นผู้นำในการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตามปรัชญาคุณภาพ ตะวันออก

ทรรศนีย์ วรหาคำ (2554, หน้า 25) การจัดสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน พัฒนา เสริมสร้างคุณลักษณะค่านิยมของผู้เรียนให้เป็นที่พึงประสงค์ การเรียนการสอนนั้น มีองค์ประกอบทางด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนที่ละเอียดอ่อน และมีความสำคัญเท่าเทียมกับ เนื้อหาวิชา และจุดประสงค์การเรียนการสอนจะต้องพิจารณาเลือกใช้สภาพแวดล้อมในการเรียน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนนั้น คือ บรรยากาศ ที่ยกย่องหรือส่งเสริมความสำคัญของผู้เรียนให้มีความรู้สึกร่วมสมัย

รัฐสภา พงษ์ภิญโญ (2557, หน้า 25) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 รวมถึง การก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เป็นสิ่งสำคัญที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการพัฒนาสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ทั้งของประเทศไทย และในวิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์ภิญโญอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจาก ข้อมูลดังกล่าวจะเป็นเสมือนแผนที่จะนำทางเราไป หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ เป็นตัวที่กำหนด ทิศทางของการพัฒนา ซึ่งสามารถสรุปได้เป็น 3 ด้าน ที่จำเป็นต้องเตรียมความพร้อม คือ 1) ตัวนักเรียนนักศึกษา ทักษะด้านการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เนื่องจากกระบวนการเรียนการสอน ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากจากในอดีต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้ที่มีปัญหาและโครงการ เป็นฐาน 2) ด้านครูผู้สอน จำเป็นต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่จะเข้ามา มีบทบาทกับการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ในอนาคต 3) อาคารและสถานที่ ไม่ว่าจะการออกแบบใหม่ หรือปรับปรุงของเดิม จำเป็นต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้รูปแบบใหม่ รวมถึง การจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันกับยุคสมัย และที่สำคัญต้องเพียงพอกับการใช้งานจริง ของนักเรียนนักศึกษาด้วย

สุพรรณ สิมมะลิ (2555, หน้า 11) สภาพแวดล้อมทางการเรียน คือ สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว ผู้เรียก ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้เรียน โดยตรงทั้งทางบวกและทางลบ ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียน จะเป็นสิ่งที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น ผลที่ได้ จะทำให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปในตัวบุคคล ไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

สรุปได้ว่า การสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนนั้น คือ บรรยากาศที่ยกย่อง หรือส่งเสริมความสำคัญของผู้เรียนให้มีความรู้สึกร่วมสมัย รวมถึงการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันกับยุคสมัย และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้รูปแบบใหม่

ด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต

อธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) (2559, หน้า 31) กล่าวว่า ผลสถิติการศึกษาที่เกี่ยวข้อง และผลการสำรวจทั้งหมดเป็นเชิงบวกต่อนักศึกษา เห็นได้ชัดว่านักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และยังมีสถิติแสดงการยกระดับคุณภาพของหลักสูตรอย่างชัดเจน

อธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) (2559, หน้า 31) การปรับปรุงการดำเนินการ ในหลักสูตรมีประสิทธิภาพ ผลการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรถูกสะท้อนมาให้เห็นในความคิดเห็นของนักศึกษา ทำให้ผลการเรียนรู้ของนักศึกษามีทิศทางที่ดีขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2557, หน้า 42) สะท้อนไปที่คุณภาพบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยพิจารณาจากผลลัพธ์การเรียนรู้ การมีงานทำ และคุณภาพผลงานวิจัยของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในปีการศึกษานั้น ๆ

สรุปได้ว่า ผลสถิติการศึกษาดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรถูกสะท้อนให้เห็น ในความคิดเห็นของนิสิต ทำให้ผลการเรียนรู้ของนิสิตมีทิศทางที่ดีขึ้น โดยพิจารณาจากผลลัพธ์ การเรียนรู้ การมีงานทำ และคุณภาพผลงานวิจัยของนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษา

ด้านการวัดและประเมินผล

อธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) (2559, หน้า 30) กล่าวว่า การประเมินจะเป็น การตรวจหาหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงระดับการดำเนินการต่าง ๆ โดยจะไม่ใช้การตรวจเอกสาร ทุกชิ้นที่เกี่ยวข้อง แต่เป็นการสุ่มตรวจเอกสารสำคัญและสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เพื่อยืนยันการดำเนินการตามเกณฑ์

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2557, หน้า 69) การประเมินผลนักศึกษา เพื่อให้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนของผู้สอน และนำไปสู่ การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา (Assessment for learning) การประเมินที่ทำให้นักศึกษาสามารถ ประเมินตนเองเป็น และมีการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาวิธีการเรียนของตนเองใหม่

มหาวิทยาลัยบูรพา (2554, หน้า 34) แผน ข ใช้การสอบประมวลความรู้ ซึ่งจะตรวจสอบ ทฤษฎีทั้งสถิติวิจัย พื้นฐานทางการศึกษาและวิชาเอก ข้อสอบประมวลความรู้เขียนและร่วมกัน เป็นคณะกรรมการจะแตกต่างกว่า แผน ก ซึ่งไม่มีการสอบประมวลความรู้ ใช้ความถนัดทางทฤษฎี ที่ใช้ในการกระทำวิทยานิพนธ์เป็นการตรวจสอบความรู้ การสอบเค้าโครงและสอบวิทยานิพนธ์ มีกรรมการภายนอก และผู้แทนบัณฑิตศึกษาศาสตร์ เป็นการสอบทานความรู้ในรูปแบบ คณะกรรมการ

นพมาศ พุ่มฉวี (2550, หน้า 26) การวัดประเมินตามสภาพจริงเป็นกระบวนการที่ใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการวัดประเมินผู้เรียน โดยเน้นการวัดประเมินจากการปฏิบัติจริงของผู้เรียนและจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อจะวัดผลการเรียนรู้ได้ตรงตามความสามารถของผู้เรียน และผลที่ได้จากการวัดประเมินนั้นจะเป็นตัวบอกระดับความสามารถและความสำเร็จของผู้เรียน

สรุปได้ว่า การประเมินผลนักศึกษาเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน โดยการประเมินตามสภาพจริง ในการวัดประเมินผลการประเมินเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาวิธีการเรียนของตนเองใหม่

การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต มีชื่อเต็มภาษาไทย ชื่อว่า การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) และชื่อย่อภาษาไทย ชื่อว่า กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 38 หน่วยกิต เป็นหลักสูตรปริญญาโท (ภาษาไทย) คัดเลือกด้วยการสอบข้อเขียน เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยบูรพา ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2545 และตามที่แก้ไขเพิ่มเติมเป็นหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 เปิดสอนภาคต้น ปีการศึกษา 2554 สาขาวิชาเห็นชอบหลักสูตรในการประชุม ครั้งที่ 2/2554 วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 สภามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบหลักสูตรในการประชุม ครั้งที่ 2/2554 วันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2554 หลักสูตรมีความพร้อมในการเผยแพร่คุณภาพและมาตรฐานตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในปีการศึกษา 2554 เป็นสาขาวิชาที่มุ่งพัฒนาศักยภาพของบุคลากรระดับผู้นำทางการศึกษา ให้มีสมรรถภาพในการบริหารการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ การดำเนินนโยบาย และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้ทรัพยากรมนุษย์ได้รับการพัฒนาตามวัตถุประสงค์ ผู้บริหารการศึกษาทั้งระดับหน่วยงานและสถานศึกษามีความสำคัญยิ่งเพราะเป็นผู้นำครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ปฏิบัติการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จนบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา 3 หลักสูตร คือ 1) หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ภาษาไทย) 2) หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) ซึ่งทั้ง 2 หลักสูตรเน้นการทำดุษฎีนิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาบังคับไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และ 3) หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต ซึ่งได้ทำการปรับปรุงหลักสูตรเมื่อ พ.ศ. 2554 ซึ่งหลักสูตรสาขาวิชาการบริหารการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีการจัดการศึกษาอย่างเสมอภาคเท่าเทียมควบคู่กับการเสริมสร้างเสรีภาพทางวิชาการ และการใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต บนพื้นฐานของหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ พร้อมทั้งการดำเนินการพัฒนาคุณภาพงานวิจัย เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์แขนงต่าง ๆ และดำเนินการให้บริการทางวิชาการและการถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อการพัฒนาศักยภาพของหน่วยงาน ภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนสังคมชุมชน ให้สามารถรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมที่มีความเป็นพลวัตสูง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมสาธารณะในรูปแบบต่าง ๆ โดยครอบคลุม การทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ศาสนา และการกีฬา รวมทั้งแสดงบทบาทนำในการพัฒนาสังคมชุมชนและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีจำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 38 หน่วยกิต มี 2 แผนการเรียน คือ

แผน ก (เรียนรายวิชาและวิทยานิพนธ์) ต้องจัดทำวิทยานิพนธ์ค่านำหนัก 12 หน่วยกิต ให้ความสำคัญกับการหาองค์ความรู้ใหม่ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่มีความลึกซึ้ง แผน ก (เรียนรายวิชาและทำวิทยานิพนธ์) เพื่อผลิตผู้บริหารการศึกษาให้มีความสามารถในการวิจัยและหรือสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน เพื่อผลิตผู้บริหารการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถและมีคุณธรรมในการบริหารงานให้เกิดการพัฒนาและความเจริญก้าวหน้า ตามสภาพของสังคม เพื่อผลิตผู้บริหารการศึกษาในการเป็นผู้นำ และประสานสัมพันธ์กับสถาบันหรือองค์กรต่าง ๆ เพื่อการพัฒนา

แผน ข (ไม่ทำวิทยานิพนธ์) เพื่อผลิตผู้บริหารการศึกษาให้มีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน เพื่อผลิตผู้บริหารการศึกษาให้มีความสามารถและมีคุณธรรมในการบริหารงานให้เกิดการพัฒนาและความก้าวหน้า เพื่อผลิตผู้บริหารการศึกษาให้มีความสามารถในการเป็นผู้นำและประสานสัมพันธ์กับสถาบันหรือองค์กรต่าง ๆ เพื่อพัฒนา ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ไพศาล วรคำ (2555, หน้า 161-172) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เป็นการวิจัยที่ต้องการอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคม ที่ไม่สนใจการวัดตัวแปรในเชิงปริมาณ แต่ต้องการค้นหาความรู้ความจริงตามความหมายของกลุ่มตัวอย่าง โดยทั่วไปจะใช้การศึกษาเรื่องของวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

ซึ่งเป็นระเบียบวิจัยในทางมานุษยวิทยา ต่อมาได้ประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ในทางการศึกษาด้วยเช่นกัน รัตนะ บัวสนธ์ (2550, หน้า 6) ได้ให้ความหมายของการวิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษาไว้ว่า การศึกษาปรากฏการณ์ทางการศึกษาภายใต้สภาพการณ์ทางการศึกษาที่เกิดขึ้นตามปกติ โดยนักวิจัยเข้าไปอาศัยอยู่ร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ในสภาพการณ์ทางการศึกษา แล้วทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางการศึกษาอย่างลุ่มลึกรอบด้าน ด้วยวิธีการอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์ระดับลึก เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจปรากฏการณ์ดังกล่าวจากพื้นฐานการให้ความหมายของบุคคลที่เป็นคนในสถานการณ์ทางการศึกษา ตลอดจนบริบทที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การวิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา จึงเป็นกระบวนการศึกษา ตีความ อธิบาย และทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางการศึกษา ตามความหมายของบุคคลในปรากฏการณ์นั่นเอง

ลักษณะการวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพให้ความสนใจมนุษย์ในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคม โดยให้ความสำคัญต่อพฤติกรรมของมนุษย์ทั้งที่ได้แสดงออกและไม่แสดงออก ให้ความสำคัญต่อความรู้สึกนึกคิด โลกทัศน์ ค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรม โดยพยายามทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคม ที่สืบเนื่องมาจากพฤติกรรมของมนุษย์ เพื่ออธิบายความสลับซับซ้อนของสังคมนั้น ๆ นักวิจัยเชิงคุณภาพจึงเชื่อว่า การแสดงออกทางพฤติกรรมของบุคคลเป็นปรากฏการณ์ทางสังคม พฤติกรรมอย่างเดียวกัน อาจมีเหตุผลที่เหมือนกันหรือต่างกันก็ได้ เหตุผลของแต่ละบุคคลจะถูกกำหนดโดยความเป็นมาของบุคคลนั้น ๆ หัวใจของแนวความเชื่อ คือ พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกจะต้องมีความหมายกับตัวผู้แสดงพฤติกรรมนั้น จึงอาจสรุปอาจสรุปลักษณะของการวิจัยเชิงคุณภาพได้ดังนี้

1. เป็นงานวิจัยที่เน้นการมองปรากฏการณ์ในภาพรวมทั้งหมด โดยมองทุกแง่มุมอย่างรอบด้าน ไม่สนใจเพียงประเด็นใดประเด็นหนึ่งแบบแยกส่วน
2. เป็นการศึกษาปรากฏการณ์ในสภาพธรรมชาติและบริบทของสังคม เพื่อทำความเข้าใจปฏิสัมพันธ์ในสังคมอย่างแท้จริง นักวิจัยเชิงคุณภาพจึงต้องลงเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม สัมผัสกับแหล่งข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และตีความในเชิงมานุษยวิทยา ต้องอาศัยสัมพันธภาพอันดีระหว่างผู้วิจัยกับสมาชิกในชุมชน
3. เน้นเงื่อนไขหรือตัวแปรด้านความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ ตามความหมายที่สังคมกำหนดขึ้น เพราะเชื่อว่าสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลและเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์
4. ปรากฏการณ์ทางสังคมมีลักษณะเป็นพลวัต การวิจัยเชิงคุณภาพจึงต้องใช้ระยะเวลายาวนาน พอที่จะเห็นวัฏจักรของการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางสังคมของชุมชนนั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพจะใช้เทคนิคในการรวบรวมข้อมูลหลายแบบ แต่เทคนิคที่ใช้กันมาก ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เอกสาร เป็นต้น

การสัมภาษณ์ เป็นการสนทนาซักถามอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือสารสนเทศ ตามที่ผู้สัมภาษณ์ต้องการ การสัมภาษณ์อาจแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์เตรียมประเด็นการสัมภาษณ์ไว้แน่นอนและรัดกุม พร้อมทั้งมีทางเลือกไว้ให้ผู้รับการสัมภาษณ์ตัดสินใจเลือก คำถามในการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด ในทำนองเดียวกับแบบสอบถาม ดังนั้น การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัยเชิงปริมาณได้

2. การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ

2.1 การสัมภาษณ์เชิงสนทนา เป็นการสัมภาษณ์ที่มีความยืดหยุ่นมาก เนื่องจากมีวัตถุประสงค์ให้ผู้รับการสัมภาษณ์ได้อธิบายแนวคิดของตนอย่างอิสระ โดยผู้สัมภาษณ์เพียงแต่กล่าวนำแล้วปล่อยให้ผู้รับการสัมภาษณ์เล่าเรื่อง

2.2 การสัมภาษณ์โดยมีแนวคำถาม เป็นการสัมภาษณ์ที่มีหัวข้อเป็นแนวทางในการสนทนา ผู้วิจัยสามารถควบคุมสถานการณ์และทิศทางการสนทนาได้ง่ายขึ้น ไม่เสียเวลามากนัก และช่วยให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่ไม่ได้คาดหวังมาก่อน

2.3 การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก เป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยเลือกสัมภาษณ์เฉพาะจุดที่ต้องการ ซึ่งอาจทำได้ทั้งการสัมภาษณ์รายบุคคลหรือรายกลุ่ม

ในการสัมภาษณ์ที่ดีควรมีการเตรียมการและดำเนินการสัมภาษณ์อย่างมีขั้นตอน ซึ่งขั้นตอนในการสัมภาษณ์ พอสรุปได้ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยควรศึกษาลักษณะของผู้ให้สัมภาษณ์ เตรียมคำถาม ลำดับคำถาม กำหนดเวลา เตรียมอุปกรณ์ช่วยในการสัมภาษณ์ และติดต่อนัดหมายผู้ให้สัมภาษณ์ ถ้าจำเป็นอาจมีการทดลองสัมภาษณ์กับบุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างก่อน

2. ขั้นเริ่มสัมภาษณ์ ผู้วิจัยควรแนะนำตัวเอง ทักทายด้วยการให้เกียรติผู้ให้สัมภาษณ์ สร้างความเป็นกันเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ ถ้าหากจะมีการบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ ควรขออนุญาต และได้รับความยินยอมจากผู้ให้สัมภาษณ์ก่อน และก่อนเข้าสู่ประเด็นการสัมภาษณ์ ควรหาเรื่องสนทนาอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อสร้างบรรยากาศที่รู้สึกผ่อนคลายและเป็นธรรมชาติ

3. ขั้นสัมภาษณ์ พยายามใช้คำถามที่เตรียมไว้เป็นแนวทาง หลีกเลี่ยงคำศัพท์ทางวิชาการ ใช้ภาษาที่สุภาพ ไม่แนะนำคำตอบหรือชี้นำ และปฏิบัติตัวเป็นผู้ฟังที่ดี

4. **ชั้นบันทึกข้อมูล** ในระหว่างการสัมภาษณ์ควรสร้างบรรยากาศให้เป็นการสนทนาตามธรรมชาติให้มากที่สุด ผู้วิจัยไม่ควรจดบันทึกในระหว่างการสัมภาษณ์ หากผู้ให้สัมภาษณ์ยินยอมให้บันทึกเสียง ผู้วิจัยก็สามารถสัมภาษณ์ให้เสร็จสิ้นตามประเด็นที่เตรียมไว้ และทำการถอดเทปในภายหลัง แต่ถ้าผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ยินยอม ผู้วิจัยจะต้องหาเวลาหยุดพักเพื่อกลับไปบันทึกข้อมูลก่อนที่จะจดจำไม่ไหวหรือสับสน เมื่อเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์แล้วจะต้องบันทึกอย่างสมบูรณ์ทันที

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาจัดระบบ แยกแยะองค์ประกอบ หาความหมาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล อธิบายสาเหตุของความสัมพันธ์ เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมที่เป็นอยู่หรือเปลี่ยนแปลงไปอย่างลุ่มลึก เนื่องจากข้อมูลเชิงคุณภาพส่วนใหญ่เป็นข้อความเชิงบรรยายที่รวบรวมได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์เอกสาร ความถูกต้องความเที่ยงตรงของข้อมูล จึงขึ้นอยู่กับผู้วิจัยเป็นหลัก โดยทั่วไปในกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ จะมีแนวทางให้ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความเชื่อถือได้ (Credibility) ของข้อมูลที่รวบรวมมา เพื่อพิจารณาว่า ข้อมูลที่ได้นั้นมีความเชื่อถือได้หรือไม่ วิธีการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation method) ซึ่งสามารถทำได้ใน 3 ลักษณะ คือ

1. การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data triangulation) เป็นการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลในด้านเวลา สถานที่และบุคคล โดยข้อมูลที่มีความเชื่อถือได้ถึงแม้จะได้ในเวลาที่ต่างกัน จากสถานที่ที่ต่างกัน หรือในข้อมูลคนละคนกันก็ต้องเหมือนกัน

2. การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator triangulation) เป็นการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของผู้วิจัย (หรือผู้รวบรวมข้อมูล) หลาย ๆ คน การใช้ผู้วิจัยหลายคนรวบรวมข้อมูลจากปรากฏการณ์เดียวกัน ได้ข้อมูลเหมือนกัน ข้อมูลนั้นย่อมมีความเชื่อถือได้

3. การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการ (Approach triangulation) เป็นการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลที่รวบรวมมาด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน หากใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่างกันแล้ว ยังคงได้ข้อมูลที่เหมือนกันอยู่ก็แสดงว่าข้อมูลนั้นมีความน่าเชื่อถือได้

นอกจากวิธีดังกล่าวนี้แล้ว ผู้วิจัยอาจจะใช้แหล่งข้อมูลช่วยทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเพิ่มก็ได้ ว่าผู้วิจัยตีความได้ถูกต้องตามความหมายที่เป็นจริงของสังคมหรือไม่ หลังจากตรวจสอบความเชื่อถือของข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยก็สามารถวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้แนวทางต่าง ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สุภาพร ไผ่โพธิ์ (2551) วิจัย เรื่อง การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ผลการดำเนินการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมากระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสูงกว่าครูผู้สอน

คำเมิง สีบุญเรือง (2553) วิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจุบัน จำแนกตามผู้บริหารและบุคลากร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อัศคมพัฒน์ อุคมพัฒน์ (2554) วิจัย เรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเขิงเทรา เขต 1 พบว่า การดำเนินงาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก จำแนกตามตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุจิตรา ภูแข่งหมอก (2555) วิจัย เรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังจังหวัดชลบุรี พบว่า การดำเนินงาน โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับจากมากไปน้อย จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน้อย

นารี โมงประณีต (2557) วิจัย เรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทฤษฎีวงจรมคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 พบว่า การดำเนินงาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก จำแนกตามตำแหน่งพิจารณาในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการดำเนินการตามแผนและด้านการตรวจสอบประเมินผล ที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยต่างประเทศ

Brook (1999) ได้ศึกษา เรื่อง การประกันคุณภาพและการวางแผนปรับปรุงการศึกษาพิเศษในมลรัฐอิลลินอยส์ (Illinois) โดยศึกษาจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการการบริหารการศึกษาพิเศษ จำนวน 14 คน พบว่า คณะกรรมการการบริหารการศึกษาพิเศษส่วนใหญ่เชื่อว่าการประกันคุณภาพและการวางแผนปรับปรุงการศึกษาพิเศษ จะไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินงานการศึกษาพิเศษ

Miller (1993) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การใช้ได้ของเกณฑ์การรับรองแห่งชาติของแมลคอล์ม บอลดริจ ในการประเมินกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ผลการวิจัย พบว่าเกณฑ์การรับรองแห่งชาติของบอลดริจ มีความเหมาะสมในการประเมินคุณภาพของกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เกมที่เพิ่มเติมที่เป็นไปได้ คือ การประเมินผลลัพธ์ทางวิชาการ และการพัฒนานักศึกษา และคุณภาพของการบริหารด้านการเงิน หัวหน้าห้องกิจการนักศึกษาได้เสนอว่า เกณฑ์ที่เพิ่มเติมอาจเพิ่มเข้าไปภายในเจ็ด ประเภทของกินได้

Basden (2000) ได้ศึกษา เรื่อง การประกันคุณภาพของอิลลินอยส์และกระบวนการปรับปรุงแผน การสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างการตรวจเยี่ยมจากภายนอก และการตรวจสอบภายในและกระบวนการวางแผน ผลการวิจัยประกอบด้วยหลายสิ่ง (ผสม/ รวมกัน) แม้ว่าจะมีความแปรปรวนเพียงเล็กน้อยในการให้ผลสถิติอย่างสำคัญ ผลการวิจัยบางส่วนบ่งชี้ว่ามีความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่ได้รับการตรวจเยี่ยมและกลุ่มที่ไม่ได้รับการตรวจเยี่ยม ข้อบ่งชี้ส่วนใหญ่มีความแปรผันรวมถึงบุคลากรต่าง ๆ ที่รับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ ในการประกันคุณภาพ

Ngwenya (2005) ได้ศึกษา เรื่อง การประกันคุณภาพของการศึกษาอุดมศึกษาในประเทศแอฟริกาใต้ โดยศึกษาเชิงกรณีกับมหาวิทยาลัยแห่งเดอร์บัน เวสต์วิน พบว่า การประกันคุณภาพการอุดมศึกษาโดยลักษณะการกระจายอำนาจจะมีผลดีกว่าการประกันคุณภาพแบบรวมอำนาจ และผลงานวิจัยยังแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการพัฒนาวิชาการ (Academic development) กับการประกันคุณภาพ (Quality assurance) ซึ่งมีความหมายไม่เหมือนกัน โดยขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ของหลักการในการดำเนินงาน

Smuts (2005) ได้ศึกษา เรื่อง การประกันคุณภาพการฝึกหัดครูของสถาบันการฝึกหัดครู โดยศึกษาจากวิทยาลัยวิชาการการศึกษา ชิญา (Tshiya college of education) ซึ่งเป็นวิทยาเขตหนึ่งของมหาวิทยาลัยแห่งประเทศแอฟริกาใต้ (University of South Africa) ซึ่งตั้งอยู่ ณ จังหวัดควาจัวเหนือ (North Qwaqwa) โดยการศึกษาเป็นลักษณะการวิจัยเชิงปฏิบัติการ พบว่า การประกันคุณภาพขึ้นอยู่กับรูปแบบที่มีคุณสมบัติเหมาะสม หรือสอดคล้องกับนโยบายการฝึกหัดครูที่นักการศึกษาควรยึดเป็นแบบอย่างในการดำเนินงาน

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพหลักสูตรการศึกษาตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การประกันคุณภาพหลักสูตรการศึกษาของภาควิชาการบริหารการศึกษามีประสิทธิภาพเอื้อต่อการเรียนรู้ของบัณฑิต ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตร จากความสำคัญของเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ.) ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาการประกันคุณภาพหลักสูตรการศึกษา CUPT QA 7 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร ได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต และการวัดและประเมินผล เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยเป็นข้อมูล สำหรับการประกันคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพ การศึกษา CUPT QA ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA โดยมีรายละเอียด การดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. การเลือกพื้นที่ที่ศึกษา
2. ผู้ให้ข้อมูลหลัก
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. การสรุปผลและการจัดทำรายงานการวิจัย

การเลือกพื้นที่ที่ศึกษา

การเลือกพื้นที่ที่ศึกษา คือ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เนื่องจากภาควิชาการบริหารการศึกษา ยังมีปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพหลักสูตร การศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปวางแผน ปรับปรุง พัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์ การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 32 คน แยกรายละเอียด ดังนี้

1. กรรมการหลักสูตร จำนวน 6 คน
2. นิสิตปริญญาโท ปีการศึกษา 2558 จำนวน 26 คน คัดเลือกจากตัวแทนห้องละ 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยผู้วิจัยเตรียมคำถามไว้เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยใช้วิธีผสมผสานระหว่างการสัมภาษณ์แบบสนทนอย่างไม่มีเส้นทาง การสัมภาษณ์แบบตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า โดยนำจุดแข็งของทั้ง 2 แบบมาใช้ประโยชน์ กล่าวคือ การสัมภาษณ์แบบไม่มีเส้นทาง จะทำให้ทราบปัญหา ด้านอื่น ๆ และการสัมภาษณ์แบบตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA โดยการสัมภาษณ์กรรมการหลักสูตร นิสิตปริญญาโท ปีการศึกษา 2558 โดยใช้การเก็บข้อมูลครอบคลุมขอบข่ายที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนทั้ง 7 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านอาจารย์ผู้สอน
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน
4. ด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต
5. ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้
6. ด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต
7. การวัดและประเมินผล

เมื่อรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้ว ทำการสรุปข้อมูลการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างใช้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ.) ซึ่งได้แบ่งตามลักษณะของงานออกเป็น 7 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านอาจารย์ผู้สอน 3) ด้านการจัดการเรียน

การสอน 4) ด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต 5) ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 6) ด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต 7) การวัดและประเมินผล มีวิธีการ ดังนี้

1.1 วิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์

1.1.1 ประเด็นคำถามทุกคำถามต้องสัมพันธ์กับปัญหา และแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA และเป็นคำถามที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง

1.1.2 คำถามต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ

1.1.3 คำถามนั้นผู้ตอบคำถามต้องรู้จริงและตอบได้ รวมทั้งต้องไม่เป็นคำถามนำ และแนะนำคำตอบ

2. การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

2.1 ผู้วิจัยนำประเด็นคำถามที่กำหนดไว้ เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย เสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์ ตรวจสอบและพิจารณา จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำ ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล

2.2 รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแบบสอบถาม

2.2.1 ดร.ภคณีภูษิต สมพงษ์ธรรม อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.2.2 ดร.ชาย หาญณรงค์ อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.2.3 ดร.ณัฐกฤตา งามมีฤทธิ์ ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.3 นำแบบสัมภาษณ์ให้ประธานที่ปรึกษาหลักตรวจสอบและผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยได้ทำการแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้สัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก

2. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยสัมภาษณ์กรรมการหลักสูตร 6 คน นิสิต ป.โท 26 คน รวมทั้งสิ้น 32 คน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ มีการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ตลอดเวลา กล่าวคือ ผู้วิจัยต้องวิเคราะห์และตีความข้อมูลที่ได้ตลอดเวลา ขณะปฏิบัติภาคสนามมีการตรวจสอบความถูกต้องของการสัมภาษณ์ โดยเมื่อสัมภาษณ์เสร็จแล้วแต่ละประเด็นคำถาม ผู้วิจัยจะอ่านคำสัมภาษณ์เพื่อให้ข้อมูลยืนยันความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง ผู้วิจัยมีการตรวจสอบข้อมูลที่ได้ โดยการใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน โดยใช้หลักการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) คือ 1) ต้องเป็นข้อมูลที่สอดคล้องกัน 2) การสัมภาษณ์ 3) ตรวจสอบผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ กรรมการหลักสูตร นิสิต ป.โท เพื่อให้ผลการวิเคราะห์มีความน่าเชื่อถือ หากการวิเคราะห์แบบสามเส้าเกิดมีปัญหว่าข้อมูลที่ได้ไม่ตรงกัน ควรมีการอภิปรายในกลุ่มของผู้ประเมินและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์ว่าข้อมูลหลักฐานใดน่าเชื่อถือที่สุด ทั้งนี้ การตัดสินใจตั้งอยู่บนข้อมูลหลักฐานและเหตุผลที่นำมาอ้างอิงเป็นสำคัญ และควรหาข้อมูลเพิ่มเติม เช่น การสัมภาษณ์พร้อมกันนั้น ทำการศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ตีความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์ สร้างข้อสรุปโดยวิธีการอุปนัย (Inductive method) เป็นสำคัญ การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่าการดำเนินการ 3 ประการ คือ การจัดประเภทข้อมูล (Category) การตีความ (Interpretation) และการสรุปความ (Summary) ซึ่งสามารถนำมาสรุป เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาของงานวิจัยได้

การสรุปผลและการจัดทำรายงานการวิจัย

การเขียนและเสนอข้อมูลในรายงานนี้ใช้วิธีเขียนพรรณนาวิเคราะห์เป็นหลัก โดยเมื่อเขียนจบ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้ให้กับผู้ให้ข้อมูลอ่านบทความแสดงความคิดเห็นร่วมกัน และตีความหมายจากการสัมภาษณ์ของผู้วิจัย ว่าเที่ยงตรงตามที่ผู้ให้ข้อมูลเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA แล้วจึงแก้ไขข้อมูล นำเอาข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์และสรุปผล แล้วจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยโดยสรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักนำมาวิเคราะห์ตามประเด็นข้อบ่งชี้ปัญหา และแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต ซึ่งผู้วิจัย ได้นำเสนอข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏ ดังนี้

1. ปัญหาด้านคุณภาพหลักสูตร

1.1 หลักสูตรยังต้องเพิ่มเติมรายละเอียดของรายวิชาของการ เรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการเรียนการสอนเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอน จากการสัมภาษณ์ นิสิต พบว่า “คณาจารย์ผู้สอนบางท่านให้ข้อมูลกับนิสิตในส่วนของเนื้อหารายละเอียดรายวิชา ในหลักสูตรที่เปิดสอนไม่ครบองค์ประกอบ”

1.2 นิสิตที่จะเข้ารับการศึกษาในหลักสูตรของสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ขาดการศึกษารายละเอียดรายวิชาก่อนเข้ารับการศึกษา จากการสัมภาษณ์คณาจารย์ พบว่า “สถาบัน จะต้องเผยแพร่และประชาสัมพันธ์รายละเอียดของหลักสูตรต่าง ๆ อย่างละเอียด เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ”

1.3 หลักสูตรกับแผนการเรียนรู้ต้องเชื่อมโยงในหลักสูตรสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา จากการสัมภาษณ์นิสิต พบว่า “ควรตรวจสอบหลักสูตรที่ตัวเองเรียน ให้ชัดเจนและแน่ชัด ว่า หลักสูตร สถาบันการศึกษาที่ตนเองศึกษาหรือจบนั้นมีคุณภาพมาตรฐาน”

2. ปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอน

2.1 คณาจารย์พิเศษบางท่าน ต้องประสานชี้แจงรายวิชากับนิสิตในหลักสูตร ประกอบการเรียนการสอนให้กับนิสิต จากการสัมภาษณ์นิสิต พบว่า “คณาจารย์พิเศษบางท่าน ให้ข้อมูลอธิบายรายละเอียดของเนื้อหาวิชาสอนไม่ครบ

2.2 คณาจารย์พิเศษบางท่าน ยังไม่มีการนำเสนอเนื้อหาองค์ประกอบการจัดการเรียน การสอนในรายวิชาในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา จากการสัมภาษณ์นิสิต พบว่า “คณาจารย์ บางท่านเป็นคณาจารย์พิเศษไม่ใช่คณาจารย์ประจำภาควิชา จึงขาดความเชี่ยวชาญและเทคนิค การสอนในเนื้อหาวิชา”

2.3 คณาจารย์บางท่าน มีแนวทางการสอนที่แตกต่างกันในส่วนของจัดการเรียน การสอนในรายวิชาของสาขาวิชาการบริหารการศึกษา จากการสัมภาษณ์นิสิตพบว่า “ในรายวิชา เดียวกัน แต่คณาจารย์สอนคนละคนกันในแต่ละห้อง มีการสอนเนื้อหาที่ไม่เหมือนกัน ทำให้นิสิต เกิดความสับสนในเนื้อหาที่เรียน”

3. ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน

3.1 นิสิตขาดองค์ความรู้ในการสืบค้นหาข้อมูล นอกเหนือจากการเรียนการสอน ในห้องเรียน จากการสัมภาษณ์คณาจารย์ พบว่า “นอกเหนือจากการเรียนการสอนแล้ว นิสิต ไม่ค่อยพัฒนาตนเองในการเติมเต็มองค์ความรู้ เช่น การสืบค้นหาข้อมูลในรายวิชาที่เรียน พอเรียนเสร็จนิสิตต่างแยกย้ายกันกลับ โดยไม่มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในเรื่องที่เรียน”

3.2 คณาจารย์พิเศษบางท่าน ยังดูแลไม่ทั่วถึงในการจัดการเรียนการสอน ไม่เปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในห้องเรียน จากการสัมภาษณ์นิสิต พบว่า “คณาจารย์พิเศษ บางท่านสอนตามเนื้อหาที่เตรียมมาอย่างเดียว ไม่มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนิสิต ไม่ได้ เปิดโอกาสให้นิสิตได้ถามเรื่องที่สงสัยในรายวิชานั้น ๆ”

3.3 คณาจารย์พิเศษบางท่าน ต้องเพิ่มการสอดแทรกการนำเนื้อหาที่เรียนไปปรับใช้ ให้เกิดทักษะในชีวิตจริงของนิสิต จากการสัมภาษณ์นิสิต พบว่า “คณาจารย์พิเศษบางท่านสอน โดยเน้นแต่เนื้อหาวิชาที่ตนเองสอน และควรพัฒนาเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาให้เข้ากับบริบท ทักษะชีวิตจริงของนิสิต”

4. ปัญหาด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต

4.1 นิสิตบางท่าน ขาดการอ่อนน้อม ถ่อมตนกับคณาจารย์ จากการสัมภาษณ์คณาจารย์ พบว่า “นิสิตบางคนที่มีวุฒิสูงกว่าคณาจารย์ผู้สอน ย่อมมีความมั่นใจในตัวเองสูง มีความเชื่อมั่นในความคิดของตนเองว่าถูกต้อง ทำให้ในบางครั้งนิสิตแสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสมกับคณาจารย์ ส่งผลต่อการคัดเลือกเข้าศึกษา”

4.2 นิสิตบางท่าน ทำข้อสอบในการคัดเลือกในการเข้ารับการศึกษามาไม่ได้ จากการสัมภาษณ์คณาจารย์ พบว่า “นิสิตบางท่านไม่มีความเข้าใจในคำถามข้อสอบ ส่งผลให้ทำข้อสอบออกมาได้คะแนนไม่ผ่านเกณฑ์”

4.3 นิสิตบางท่าน ขาดการเตรียมความพร้อมในการสอบสัมภาษณ์ในการเข้ารับการศึกษามาไม่ได้ จากการสัมภาษณ์คณาจารย์ พบว่า “นิสิตบางท่านไม่ค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับวิชาการบริหารการศึกษา ส่งผลให้ตอบข้อคำถามจากคณาจารย์สัมภาษณ์ไม่ตรงประเด็น”

5. ปัญหาด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

5.1 ภาควิชาการบริหารการศึกษา ขาดทรัพยากรทางด้านกายภาพ อุปกรณ์การเรียน ที่ทันสมัยในการส่งเสริมการเรียนรู้ จากการสัมภาษณ์นิสิต พบว่า “ห้องเรียนในการจัดการเรียนการสอน มีขนาดแคบพอสมควร และจอ โปรเจกเตอร์มีขนาดเล็ก ส่งผลให้มองตัวหนังสือที่หน้าจอไม่ชัดเจน”

5.2 บริเวณภาควิชาการบริหารการศึกษาเกิดข้อบกพร่องในการเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ต ทำให้เป็นอุปสรรคในการค้นคว้าเนื้อหาที่เรียน จากการสัมภาษณ์นิสิต พบว่า “ระบบอินเทอร์เน็ตเกิดข้อบกพร่องในการเข้าค้นหาข้อมูลในการทำงานในห้องเรียน และบริเวณภาควิชาการบริหารการศึกษาย่อยครั้ง ส่งผลต่อการค้นหาข้อมูลระหว่างเรียน”

5.3 ภาควิชาการบริหารการศึกษา ยังต้องเพิ่มเจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนเฉพาะทางด้านบริการ และด้านทรัพยากรเรียนรู้ต่าง ๆ จากการสัมภาษณ์นิสิต พบว่า “นอกเหนือจากเจ้าหน้าที่ภาควิชาควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการสนับสนุนด้านดูแลระบบช่วยเหลือ ด้านทรัพยากรต่าง ๆ”

6. ปัญหาด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร ได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต

6.1 หลักสูตรภาควิชาการบริหารการศึกษา ต้องเพิ่มวิธีการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผู้เรียนให้ทันสมัย จากการสัมภาษณ์นิสิต พบว่า “บางรายวิชาในหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนมีเนื้อหาที่ยาก ส่งผลให้นิสิตนำประเด็นเนื้อหาที่คณาจารย์สอนไปเขียนตอบไม่ได้”

6.2 หลักสูตรภาควิชาการบริหารการศึกษา ต้องเพิ่มวิธีการออกแบบผลการเรียนรู้ที่นิสิตพึงได้รับหลังจากจบการศึกษา จากการสัมภาษณ์นิสิต พบว่า “ในส่วนของหลักสูตรมีจำนวน

รายวิชา มาก ควรเปิดโอกาสนิสิตที่กำลังเรียนได้มีสิทธิเลือกเรียนวิชาเลือกตามความต้องการของนิสิต”

6.3 นิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษายังขาดการพัฒนาในการแสวงหาข้อมูลความรู้ตามที่หลักสูตรได้กำหนด จากการสัมภาษณ์คณาจารย์พบว่า “นิสิตควรพัฒนาปรับปรุงตัวนิสิตให้เกิดความหลากหลายในโครงสร้างรายวิชาต่าง ๆ ที่นิสิตสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานวิจัยของนิสิต”

7. ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

7.1 นิสิตบางท่านไม่ส่งผลงานตามที่คณาจารย์นัดส่งตามวัน เวลา ที่คณาจารย์กำหนด จากการสัมภาษณ์คณาจารย์พบว่า “ส่งผลต่อเกณฑ์การวัดและประเมินผลกับนิสิตบางท่านในการให้คะแนนของคณาจารย์”

7.2 นิสิตบางท่านขาดการตระหนักเอาใจใส่ในการเรียน ส่งผลให้คะแนนวัดผลออกมาไม่ดีตามที่ตั้งไว้ จากการสัมภาษณ์คณาจารย์พบว่า “การวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความสำคัญกับนิสิตในการประเมินความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน”

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏ ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาด้านหลักสูตร

1.1 ปัญหา เรื่อง หลักสูตรยังต้องเพิ่มเติมรายละเอียดของรายวิชาของการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการเรียนการสอนเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอน มีแนวทางการพัฒนาตรงกันมากที่สุด คือ “หลักสูตรควรเพิ่มเติมรายละเอียดของรายวิชาทั้งนี้ ควรกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวิธีการเรียนการสอน และความสัมพันธ์ของหลักสูตรกับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน”

1.2 ปัญหา เรื่อง นิสิตที่จะเข้ารับการศึกษาในหลักสูตรของสาขาวิชาการบริหารการศึกษาด้านการศึกษารายละเอียดรายวิชาก่อนเข้ารับการศึกษา มีแนวทางการพัฒนาตรงกันมากที่สุด คือ “นิสิตควรศึกษาข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตรตามรายละเอียดของหลักสูตรภาควิชาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต เน้นพัฒนาผู้เรียน สร้างนวัตกรรม ผลงานทางวิชาการใหม่ ๆ ผลงานที่ตอบโจทย์การบริหารการศึกษาศาสตร์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง”

1.3 ปัญหา เรื่อง หลักสูตรกับแผนการเรียนรู้อาจต้องเชื่อมโยงในหลักสูตรสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีแนวทางการพัฒนาตรงกันมากที่สุด คือ “ควรตรวจสอบหลักสูตรที่ตัวเองเรียนให้ชัดเจนและแน่ชัดว่าหลักสูตร สถาบันการศึกษาที่ตนเองศึกษาหรือจบนั้น มีคุณภาพมาตรฐาน”

2. แนวทางการพัฒนาด้านคณาจารย์ผู้สอน

2.1 ปัญหา เรื่อง คณาจารย์พิเศษบางท่านต้องเพิ่มการประสานชี้แจงรายวิชากับนิสิต ในหลักสูตรประกอบการเรียนการสอนให้กับนิสิต มีแนวทางการพัฒนาตรงกันมากที่สุด คือ “คณาจารย์ประจำหลักสูตรควรชี้แนะคณาจารย์พิเศษที่ไม่ใช่คณาจารย์ประจำ ส่งเสริมให้ศึกษาดูงานพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน การวัดผลการศึกษาจากมหาวิทยาลัย”

2.2 ปัญหา เรื่อง คณาจารย์พิเศษบางท่านยังไม่มีการนำเสนอเนื้อหาองค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาในสาขาวิชาการบริหารการศึกษาที่ครอบคลุม มีแนวทางการพัฒนาตรงกันมากที่สุด คือ “คณาจารย์ประจำควรจัดสัมมนาชี้แนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกับคณาจารย์พิเศษก่อนเข้าสอนกับนิสิต”

2.3 ปัญหา เรื่อง คณาจารย์บางท่านมีแนวทางการสอนที่แตกต่างกันในส่วนของ การจัดการเรียนการสอน มีแนวทางการพัฒนาตรงกันมากที่สุด คือ “คณาจารย์ควรกำหนดวาระการประชุมที่เป็นทางการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคณาจารย์ ในเรื่อง การเรียนการสอน เป็นการพัฒนาวิชาชีพบริหารการศึกษาให้กับคณาจารย์อย่างต่อเนื่อง”

3. แนวทางการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอน

3.1 ปัญหา เรื่อง นิสิตขาดองค์ความรู้ในการสืบค้น หาข้อมูล นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน มีแนวทางการพัฒนาตรงกันมากที่สุด คือ “นิสิตควรแสวงหาความรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตัวเอง โดยมีใช้เพียงแค่การรับรู้จากผู้สอน”

3.2 ปัญหา เรื่อง คณาจารย์พิเศษบางท่านต้องควรมีประสบการณ์การจัดการเรียนการสอน ไม่เปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในห้องเรียน มีแนวทางการพัฒนาตรงกันมากที่สุด คือ “คณาจารย์ประจำควรประชุมชี้แนะทำให้เกิดการพัฒนา กับคณาจารย์พิเศษในการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเป็นกันเองในกระบวนการเรียนรู้”

3.3 ปัญหา เรื่อง คณาจารย์บางท่านเน้นสอนแต่เนื้อหาวิชา ขาดการสอดแทรก การนำเนื้อหาที่เรียนไปปรับใช้ให้นิสิตเกิดทักษะ มีแนวทางการพัฒนาตรงกันมากที่สุด คือ “คณาจารย์ควรสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นิสิตเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต”

4. แนวทางการพัฒนาด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต

4.1 ปัญหา เรื่อง นิสิตบางท่านขาดการอ่อนน้อม ถ่อมตนกับคณาจารย์ มีแนวทางการพัฒนาตรงกันมากที่สุด คือ “นิสิตควรมีความประพฤติดี ตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัย”

4.2 ปัญหา เรื่อง นิสิตบางท่านทำข้อสอบในการคัดเลือกในการเข้ารับการศึกษายังไม่ได้ มีแนวทางการพัฒนาตรงกันมากที่สุด คือ “นิสิตควรรหาข้อมูลจากตำราความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา หรือถามข้อมูลจากแหล่งห้องสมุดหรืออินเทอร์เน็ต”

4.3 ปัญหา เรื่อง นิสิตบางท่านขาดการเตรียมความพร้อมในการสอบสัมภาษณ์ ในการเข้ารับการศึกษามีแนวทางการพัฒนาตรงกันมากที่สุด คือ “นิสิตควรให้ความสำคัญกับการสอบสัมภาษณ์ โดยต้องเตรียมความพร้อมในการตอบคำถามโดยหาแหล่งข้อมูลจากหลาย ๆ ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา ทฤษฎีบริหารฯ”

5. แนวทางการพัฒนาด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

5.1 ปัญหา เรื่อง ภาควิชาการบริหารการศึกษายังต้องเพิ่มทรัพยากรทางด้านกายภาพ อุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย มีแนวทางการพัฒนาตรงกันมากที่สุด คือ “ภาควิชาการบริหารการศึกษา ควรพัฒนาทรัพยากรทางด้านกายภาพอย่างเพียงพอ ได้แก่ อุปกรณ์การเรียน ให้มีความทันสมัย พร้อมใช้ และใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

5.2 ปัญหา เรื่อง ภาควิชาการบริหารการศึกษา ยังต้องเพิ่มเจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุน เฉพาะทางด้านบริการ และด้านทรัพยากรเรียนรู้ต่าง ๆ มีแนวทางการพัฒนาตรงกันมากที่สุด คือ “ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ภาควิชาด้านฝ่ายบริการสนับสนุนด้านดูแลระบบช่วยเหลือด้านทรัพยากรต่าง ๆ โดยตรง”

5.3 ปัญหา เรื่อง ภาควิชาการบริหารการศึกษา ขาดการประสานงานระบบดูแล คัดเลือก กลั่นกรองในการบริการ ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนาตรงกันมากที่สุด คือ “ภาควิชาการบริหารการศึกษา ควรมีการคัดเลือก กลั่นกรอง และประสานการใช้ทรัพยากร การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร”

6. แนวทางการพัฒนาด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต

6.1 หลักสูตรภาควิชาการบริหารการศึกษา ต้องเพิ่มวิธีการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผู้เรียนที่ยังไม่เข้าถึงผลการเรียนรู้ของนิสิต มีแนวทางการพัฒนาตรงกันมากที่สุด คือ “บางรายวิชาในหลักสูตรควรจัดการเรียนการสอนให้ง่าย และส่งผลให้นิสิตนำไปประเด็นเนื้อหา ที่คณาจารย์สอนไปเขียนตอบให้ตรงประเด็น”

6.2 หลักสูตรภาควิชาการบริหารการศึกษา ต้องเพิ่มวิธีการออกแบบผลการเรียนรู้ ที่นิสิตพึงได้รับหลังจากจบการศึกษา มีแนวทางการพัฒนาตรงกันมากที่สุด คือ “ควรมีจำนวน รายวิชาที่เปิดโอกาสนิสิตที่กำลังเรียนได้มีสิทธิเลือกเรียนวิชาเลือกตามความต้องการของนิสิต”

6.3 นิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ยังขาดการพัฒนาในการแสวงหาข้อมูลความรู้ตามที่หลักสูตรได้กำหนด มีแนวทางการพัฒนาตรงกันมากที่สุด คือ “ควรปรับปรุงให้เกิดความหลากหลายในโครงสร้างรายวิชาต่าง ๆ ที่นิสิตสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานวิจัยของนิสิต”

7. แนวทางการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผล

7.1 นิสิตบางรายไม่ส่งผลงานตามที่คณาจารย์นัดส่งตามวัน เวลา ที่คณาจารย์กำหนด มีแนวทางการพัฒนาตรงกันมากที่สุด คือ “ควรส่งผลงานที่คณาจารย์มอบหมายตามกำหนด เพื่อคะแนนวัดผล และประเมินผลของนิสิตออกมาตามความพึงพอใจ”

7.2 นิสิตบางรายขาดการตระหนักเอาใจใส่ในการเรียน ส่งผลให้คะแนนวัดผลออกมาไม่ดีตามที่ตั้งไว้ มีแนวทางการพัฒนาตรงกันมากที่สุด คือ “การวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความสำคัญกับนิสิตในการประเมินความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน”

ปัญหาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร ได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งรวบรวมข้อมูลจากคณาจารย์และนิสิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และได้ข้อมูลแนวทางการพัฒนาโดยสรุปคือ หลักสูตรต้องบอกรายละเอียด และกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนการสอน และความสัมพันธ์ของหลักสูตร เพื่อเน้นพัฒนาผู้เรียนสร้างนวัตกรรม ผลงานทางวิชาการใหม่ ๆ โดยมีคณาจารย์ประจำหลักสูตรมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน วางแนวทางปฏิบัติปลูกฝังส่งเสริมให้นิสิต แสวงหาความรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ภาควิชาการบริหารการศึกษายังต้องขับเคลื่อน ส่งเสริม ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ทรัพยากรให้เกิดความทันสมัย เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน และรวมถึงเพิ่มมาตรฐานการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อผลสัมฤทธิ์ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของผู้เรียน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพ การศึกษา CUPT QA และเพื่อศึกษาแนวทางทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและแนวทางการพัฒนา คุณภาพ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ได้แก่ กรรมการหลักสูตร 6 ท่าน นิสิต ป.โท ปีการศึกษา 2558 26 ท่าน รวมทั้งสิ้น 32 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยผู้วิจัยเตรียม คำถามไว้เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยใช้วิธีผสมผสานระหว่างการสัมภาษณ์แบบสนทนา อย่างไม่เป็นทางการ กับการสัมภาษณ์แบบตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า โดยนำจุดแข็งของทั้ง 2 แบบมาใช้ ประโยชน์ กล่าวคือ การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ จะทำให้ทราบปัญหาด้านอื่น ๆ และการสัมภาษณ์แบบตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA โดยใช้การเก็บข้อมูล ครอบคลุมขอบข่ายที่เกี่ยวกับคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต ทั้ง 7 ด้าน คือ หลักสูตร อาจารย์ผู้สอน การจัดการเรียนการสอน กระบวนการคัดเลือกนิสิต สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ การเรียนรู้ตลอดหลักสูตรได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต และการวัดผลประเมินผล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บ ข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ทั้ง 7 ด้าน คือ หลักสูตร อาจารย์ผู้สอน การจัดการเรียนการสอน กระบวนการคัดเลือกนิสิต สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ การเรียนรู้ ตลอดหลักสูตรได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต และการวัดผลประเมินผล

สรุป

ปัญหาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งรวบรวมข้อมูลจากคณาจารย์และนิสิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และได้ข้อมูลแนวทางการพัฒนาโดยสรุป คือ หลักสูตรต้องบอกรายละเอียด และกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนการสอน และความสัมพันธ์ของหลักสูตร เพื่อเน้นพัฒนาผู้เรียนสร้างนวัตกรรม ผลงานทางวิชาการใหม่ ๆ โดยมีคณาจารย์ประจำหลักสูตรมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน วางแนวทางปฏิบัติปลูกฝังส่งเสริมให้นิสิต แสวงหาความรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ภาควิชาการบริหารการศึกษา ยังต้องขับเคลื่อน ส่งเสริม ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ทรัพยากรให้เกิดความทันสมัย เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน และรวมถึงเพิ่มมาตรฐานการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเพื่อผลสัมฤทธิ์ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของผู้เรียน

ปัญหาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA

จากการสรุปและสังเคราะห์ปัญหาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA จากการสัมภาษณ์คณาจารย์และนิสิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ทั้ง 32 ท่าน สามารถสรุปประเด็นปัญหาตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ.) ซึ่งได้แบ่งตามลักษณะของงานออกเป็น 7 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านอาจารย์ผู้สอน
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน

4. ด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต
5. ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้
6. ด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต
7. การวัดและประเมินผล

1. ด้านหลักสูตร

ปัญหาด้านหลักสูตร พบว่า หลักสูตรยังต้องเพิ่มเติมรายละเอียดของรายวิชาของการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเข้าใจ อีกทั้งนิสิตที่จะเข้ารับการศึกษานในหลักสูตรของสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ขาดการศึกษารายละเอียดรายวิชาก่อนเข้ารับการศึกษ และหลักสูตรกับแผนการเรียนรู้ ต้องเชื่อมโยงในหลักสูตรสาขาวิชาการบริหารการศึกษา

2. ด้านอาจารย์ผู้สอน

ปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอน พบว่า คณาจารย์พิเศษบางท่านต้องเพิ่มการประสานชี้แจง รายวิชากับนิสิตในหลักสูตรประกอบการเรียนการสอน และบางท่านยังไม่มีคำแนะนำเนื้อหา องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ที่ครอบคลุม ในส่วนคณาจารย์บางท่าน มีแนวทางการสอนที่แตกต่างกันในส่วนของการจัดการเรียนการสอน

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน

ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า นิสิตขาดองค์ความรู้ในการสืบค้นหาข้อมูล นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียนในบางรายวิชา คณาจารย์พิเศษบางท่านต้องควรมี ประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนในรายวิชา และไม่เปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในห้องเรียน คณาจารย์พิเศษบางท่านเน้นสอนแต่เนื้อหาวิชา ขาดการสอดแทรกการนำเนื้อหาที่เรียน ไปปรับใช้ ให้นิสิตเกิดทักษะ

4. ด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต

ปัญหาด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต พบว่า นิสิตบางท่านขาดการอ่อนน้อมถ่อมตน กับคณาจารย์ ในส่วนนิสิตบางท่าน ทำข้อสอบในการคัดเลือก และสอบสัมภาษณ์ในการเข้ารับการ ศึกษา ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมกับนิสิต

5. ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

ปัญหาด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ พบว่า ภาควิชาการบริหารการศึกษาจะต้องเพิ่ม ทรัพยากรทางด้านกายภาพ อุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย และยังต้องเพิ่มเจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุน เฉพาะทางด้านบริการ การประสานงานระบบดูแล คัดเลือก กลั่นกรองในการบริการ และด้านทรัพยากรเรียนรู้ต่าง ๆ

6. ด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต

ปัญหาด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร ได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต พบว่า ภาควิชาการบริหารการศึกษา ต้องเพิ่มวิธีการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผู้เรียนที่ยังไม่เข้าถึงผลการเรียนรู้ของนิสิต และต้องเพิ่มวิธีการออกแบบผลการเรียนรู้ที่นิสิตพึงได้รับหลังจากจบการศึกษา และนิสิตยังขาดการพัฒนาในการแสวงหาข้อมูลความรู้ตามที่หลักสูตรได้กำหนด

7. ด้านการวัดและประเมินผล

ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล พบว่า นิสิตบางท่านไม่ส่งผลงานตามที่คณาจารย์นัดส่งตามวัน เวลา ที่คณาจารย์กำหนด นิสิตบางท่านขาดการตระหนักเอาใจใส่ในการเรียน ส่งผลให้คะแนนวัดผลออกมาไม่ดีตามที่ตั้งไว้

แนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA

จากการศึกษาปัญหาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA จากการสัมภาษณ์คณาจารย์และนิสิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ทั้ง 33 ท่าน สามารถนำมาวิเคราะห์สรุปแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ได้ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาด้านหลักสูตร

ปัญหาหลักสูตรยังต้องเพิ่มเติมรายละเอียดของรายวิชาของการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการเรียนการสอนเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอน มีผู้ให้แนวทางการพัฒนาว่า “หลักสูตรควรเพิ่มเติมรายละเอียดของรายวิชา ทั้งนี้ ควรกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวิธีการเรียนการสอน และความสัมพันธ์ของหลักสูตร กับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและนิสิต ควรศึกษาข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร ตามรายละเอียดของหลักสูตรภาควิชาการบริหารการศึกษา เน้นพัฒนาผู้เรียน สร้างนวัตกรรม ผลงานทางวิชาการใหม่ ๆ และผลงานที่ตอบโจทย์การบริหารการศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง ควรตรวจสอบหลักสูตรที่ตัวเองเรียนให้ชัดเจน และแน่ชัดว่าหลักสูตรสถาบันการศึกษาที่ตนเองศึกษาหรือจบนั้นมีคุณภาพมาตรฐาน”

2. แนวทางการพัฒนาด้านอาจารย์ผู้สอน

ปัญหาคณาจารย์บางท่าน มีแนวทางการสอนที่แตกต่างกันในส่วนของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาของสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีผู้ให้แนวทางการพัฒนาว่า “คณาจารย์ประจำหลักสูตร ควรชี้แนะคณาจารย์พิเศษที่ไม่ใช่คณาจารย์ประจำ ส่งเสริมให้ศึกษาคุณานพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน และจัดสัมมนาชี้แนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกับคณาจารย์พิเศษก่อนเข้าสอนกับนิสิตคณาจารย์ ควรกำหนดวาระการประชุมที่เป็นทางการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคณาจารย์ในเรื่องการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาวิชาชีพบริหารการศึกษาให้กับคณาจารย์อย่างต่อเนื่อง”

3. แนวทางการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอน

ปัญหานิสิตขาดองค์ความรู้ในการสืบค้นหาข้อมูล นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน มีผู้ให้แนวทางการพัฒนาว่า “นิสิตควรแสวงหาความรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตัวเอง โดยมีไม่ใช่เพียงแค่การรับรู้จากผู้สอนคณาจารย์ประจำ ควรประชุมชี้แนะทำให้เกิดการพัฒนา กับคณาจารย์พิเศษ เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเป็นกันเองในกระบวนการเรียนรู้ คณาจารย์ควรสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นิสิตเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต”

4. แนวทางการพัฒนาด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต

ปัญหานิสิตบางท่านทำข้อสอบในการคัดเลือกในการเข้ารับการศึกษาไม่ได้และบางท่านขาดการเตรียมความพร้อมในการสอบสัมภาษณ์ในการเข้ารับการศึกษา มีผู้ให้แนวทางการพัฒนาว่า “นิสิตควรมีความประพฤติดี ตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัย ควรหาข้อมูลจากตำราความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา หรือถามสืบค้นหาข้อมูลจากแหล่งห้องสมุดหรืออินเทอร์เน็ต นิสิตควรให้ความสำคัญกับการสอบสัมภาษณ์ โดยต้องเตรียมความพร้อมในการตอบคำถาม โดยหาแหล่งข้อมูลจากหลาย ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา ทฤษฎีบริหารฯ”

5. แนวทางการพัฒนาด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

ปัญหาภาควิชาการบริหารการศึกษา ขาดทรัพยากรทางด้านกายภาพ อุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัยในการส่งเสริมการเรียนรู้ และเกิดข้อบ่งพร่องในการเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ต ทำให้เป็นอุปสรรคในการค้นคว้าเนื้อหาที่เรียน มีผู้ให้แนวทางการพัฒนาว่า “ภาควิชาการบริหารการศึกษา ต้องสนับสนุนเพิ่มทรัพยากรทางด้านกายภาพอย่างเพียงพอ ได้แก่ อุปกรณ์การเรียน ให้มีความทันสมัยพร้อมใช้ และใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ภาควิชาด้านฝ่ายบริการสนับสนุนด้านดูแลระบบช่วยเหลือด้านทรัพยากรต่าง ๆ โดยตรง ภาควิชาการบริหารการศึกษา ควรมีการคัดเลือก กลั่นกรอง และประสานการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร”

6. แนวทางการพัฒนาการเรียนรู้อัตโนมัติหลักสูตร ได้พัฒนาของนิสิต

ปัญหานิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ยังขาดการพัฒนาในการแสวงหาข้อมูลความรู้ ตามที่หลักสูตรได้กำหนด มีผู้ให้แนวทางการพัฒนาว่า “บางรายวิชาในหลักสูตรควรจัดการเรียน การสอนให้ง่าย และนิสิตนำประเด็นเนื้อหาที่คณาจารย์สอนไปเขียนตอบให้ตรงประเด็น ควร มีจำนวนรายวิชาที่เปิดโอกาสนิสิตที่กำลังเรียนได้มีสิทธิเลือกเรียนวิชาเลือกตามความต้องการ ของนิสิตและควรปรับปรุงให้เกิดความหลากหลายในโครงสร้างรายวิชาต่าง ๆ ที่นิสิตสามารถ นำไปประยุกต์ใช้กับงานวิจัยของนิสิต”

7. แนวทางการพัฒนาการเรียนวัดและประเมินผล

ปัญหานิสิตบางท่านไม่ส่งผลงานตามที่คณาจารย์นัดส่งตามวัน เวลา ที่คณาจารย์กำหนด บางท่านขาดการตระหนักเอาใจใส่ในการเรียนส่งผลให้คะแนนวัดผลออกมาไม่ดีตามที่ตั้งไว้ มีผู้ให้แนวทางการพัฒนาว่า “ควรส่งผลงานที่คณาจารย์มอบหมายตามกำหนด เพื่อคะแนนวัดผล และประเมินผลของนิสิตออกมาตามความพึงพอใจ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความสำคัญ กับนิสิตในการประเมินความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน”

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ความคิดเห็นของคณาจารย์และนิสิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา จำนวน 33 ท่าน มีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร

ปัญหาหลักสูตรยังต้องเพิ่มเติมรายละเอียดของรายวิชาของการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเข้าใจ วิธีการเรียนการสอนเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะหลักสูตรยังต้องเพิ่มเติมในส่วนข้อมูลรายละเอียดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยครอบคลุมและควรการสร้างนวัตกรรมผลงานทางวิชาการใหม่ ๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึง วิธีการเรียนการสอนและความสัมพันธ์ของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับคอคิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) (2559, หน้า 7) หลักสูตรต้องดำเนินการตามประกาศเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรทุกปี เพื่อเป็นที่ยอมรับในระดับสากลตามความเหมาะสม โดยทุกหลักสูตรต้องได้รับการประเมินคุณภาพ หลักสูตรอย่างน้อย 1 ครั้งในรอบ 5 ปี ในกรณีรอบระยะเวลาหลักสูตรเกิน 4 ปี เช่น 5 ปี ให้มีการประเมินอย่างน้อย 1 ครั้ง ในรอบ 6 ปี และจัดทำรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประกัน

คุณภาพของ CUPT indicators ระดับคณะ จึงจัดส่งรายงานการประเมินตนเองให้แก่คณะกรรมการประเมินภายใน 15 วัน ก่อนการตรวจเพื่อพัฒนาตามเกณฑ์ AUN-QA ระดับหลักสูตร

2. ด้านอาจารย์ผู้สอน

ปัญหาคณาจารย์บางท่าน มีแนวทางการสอนที่แตกต่างกันในส่วนของจัดการเรียนการสอนในรายวิชาของสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณาจารย์พิเศษควรต้องมีแนวทางการสอนที่หลากหลาย และพัฒนานวัตกรรมเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นทางการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารการศึกษาในระดับสากล ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2557, หน้า 56) คณาจารย์ต้องกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติคณาจารย์ ที่สอดคล้องกับสภาพบริบท ปรัชญา วิสัยทัศน์ของสถาบันและหลักสูตร เพื่อให้คณาจารย์มีคุณสมบัติทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ อีกทั้งทำให้หลักสูตรมีคณาจารย์ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ทั้งในด้านวุฒิการศึกษา และตำแหน่งทางวิชาการที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และมีการส่งเสริมให้มีการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของคณาจารย์ เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ ความเชี่ยวชาญทางสาขาวิชา และมีประสบการณ์ที่เหมาะสมกับการผลิตบัณฑิต อันสะท้อนจากวุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และความก้าวหน้าในการผลิตงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน

ปัญหานิสิตขาดองค์ความรู้ในการสืบค้นหาข้อมูล นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตขาดองค์ความรู้ในการพัฒนาตนเองควรแสวงหาความรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2557, หน้า 67) กระบวนการเรียนการสอนต้องเน้นพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ตามโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนด เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รับความรู้ประสบการณ์ และได้รับการพัฒนาความสามารถจากผู้รู้จริง สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดหัวข้อวิทยานิพนธ์ และต้องได้รับการพัฒนาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ คุณธรรมจรรยาบรรณ ทักษะการเรียนรู้ โดยเฉพาะทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ทักษะการทำงานแบบมีส่วนร่วม การเรียนการสอนสมัยใหม่ต้องใช้สื่อเทคโนโลยี และทำให้นักศึกษาเรียนรู้ได้ตลอดเวลาและในสถานที่ใดก็ได้ ผู้สอนมีหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ และสนับสนุนการเรียนรู้

4. ด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต

ปัญหานิสิตบางท่านทำข้อสอบในการคัดเลือกในการเข้ารับการศึกษามิได้ และบางท่านขาดการเตรียมความพร้อมในการสอบสัมภาษณ์ในการเข้ารับการศึกษานี้ อาจเป็นเพราะนิสิตบางท่านขาดการอ่อนน้อมถ่อมตนกับคณาจารย์ รวมทั้งนิสิตควรมีความประพฤติดี

ตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัย ควรหาข้อมูลจากตำราความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา หรือถามสืบค้นข้อมูลจากแหล่งห้องสมุดหรืออินเทอร์เน็ตชนิดนิต ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2557, หน้า 51) คุณสมบัติของนักศึกษาที่รับเข้าศึกษาในหลักสูตร เป็นปัจจัยพื้นฐานของความสำเร็จ ซึ่งจำเป็นต้องมีการกำหนดคุณสมบัติของนักศึกษาที่สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของหลักสูตร กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกต้องมีความโปร่งใส ชัดเจน และสอดคล้องกับคุณสมบัติของนักศึกษาที่กำหนดในหลักสูตร มีเครื่องมือที่ใช้ในการคัดเลือกข้อมูล หรือวิธีการคัดเลือกนักศึกษาให้ได้นักศึกษาที่มีความพร้อมทางปัญญา สุขภาพกายและจิต ความมุ่งมั่น ที่จะเรียน และมีเวลาเรียนเพียงพอ เพื่อให้สามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตร กำหนดความสำเร็จของการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยหนึ่ง คือ นักศึกษา ระบบประกันคุณภาพ นักศึกษา ต้องให้ความสำคัญกับการรับหรือการคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในหลักสูตร ซึ่งต้องเป็น ระบบที่สามารถคัดเลือกนักศึกษาที่มีคุณสมบัติ และความพร้อมในการเรียนในหลักสูตรจนสำเร็จ การศึกษา และการส่งเสริมพัฒนานักศึกษาให้มีความพร้อมทั้งการเรียน และมีกิจกรรมการพัฒนา ในรูปแบบต่าง ๆ

5. ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

ปัญหาภาควิชาการบริหารการศึกษา ขาดทรัพยากรทางด้านกายภาพ อุปกรณ์การเรียน ที่ทันสมัยในการส่งเสริมการเรียนรู้และเกิดข้อบกพร่องในการเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ต ทำให้เป็นอุปสรรคในการค้นคว้าเนื้อหาที่เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดทรัพยากรทางด้านกายภาพ อุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัยในการส่งเสริมการเรียนรู้ ในส่วนบริเวณภาควิชาการบริหารการศึกษา เกิดข้อบกพร่องในการเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ต ทำให้เป็นอุปสรรคในการค้นคว้าเนื้อหา ที่เรียนและขาดการประสานงานระบบดูแล คัดเลือก กลั่นกรองในการบริการ ด้านทรัพยากร การเรียนรู้ต่อนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2557, หน้า 73) ความพร้อมของสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนมีหลายประการ ได้แก่ ความพร้อมทางกายภาพ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และความพร้อมของอุปกรณ์ เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ WIFI และสิ่งอำนวยความสะดวกหรือทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด หนังสือ ตำรา สิ่งพิมพ์วารสาร ฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้น แหล่งเรียนรู้ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สิ่งสนับสนุนเหล่านี้ต้องมีปริมาณเพียงพอและมีคุณภาพพร้อมใช้งาน ทันสมัย โดยพิจารณา การดำเนินการปรับปรุงพัฒนา จากผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและคณาจารย์

6. ด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต

ปัญหานิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ยังขาดการพัฒนาในการแสวงหาข้อมูลความรู้ ตามที่หลักสูตรได้กำหนด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตที่กำลังเรียนยังขาดโอกาส มีสิทธิเลือกเรียนวิชา

เลือกตามความต้องการของนิสิต และควรปรับปรุงให้เกิดความหลากหลายในโครงสร้างรายวิชาต่าง ๆ ที่นิสิตสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานวิจัยของนิสิต ซึ่งสอดคล้องสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2557, หน้า 28) หลักสูตรได้มีการประกันคุณภาพภายในระดับหลักสูตรเป็นการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาว่าหลักสูตรได้ดำเนินการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยให้พิจารณาองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ การกำกับมาตรฐาน บัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และสิ่งสนับสนุนการเรียน เพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตมีคุณลักษณะพึงประสงค์และเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ

7. การวัดและประเมินผล

ปัญหานิสิตบางท่านไม่ส่งผลงานตามที่คณาจารย์นัดส่งตามวัน เวลา ที่คณาจารย์กำหนด บางท่านขาดการตระหนักเอาใจใส่ในการเรียนส่งผลให้คะแนนวัดผลออกมาไม่ดีตามที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนิสิตขาดส่งผลงานที่คณาจารย์มอบหมายตามกำหนด เพื่อคะแนนวัดผลและประเมินผลของนิสิตออกมาตามความพึงพอใจ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความสำคัญกับนิสิตในการประเมินความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2557, หน้า 69) การวัดและการประเมินผลนักศึกษามีจุดมุ่งหมาย คือ การประเมินผลนักศึกษา เพื่อให้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนของผู้สอน และนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา การประเมินที่ทำให้นักศึกษาสามารถประเมินตนเองเป็น และมีการนำผลการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่แสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร เน้นการได้ข้อมูลเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา และวิธีการให้เกรดที่สะท้อนผลการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มีการกำกับให้มีการประเมินตามสภาพจริง มีการใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ให้ผลการประเมินที่สะท้อนความสามารถในการปฏิบัติงานในโลกแห่งความเป็นจริง และมีวิธีการให้ข้อมูลป้อนกลับที่ทำให้นักศึกษาสามารถแก้ไขจุดอ่อนหรือเสริมจุดอ่อนหรือเสริมจุดแข็งของตนเองได้ ให้ผลการประเมินที่สะท้อนระดับความสามารถที่แท้จริงของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. หลักสูตรควรเพิ่มเติมรายละเอียดของรายวิชา ทั้งนี้ ควรกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังโดยครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวิธีการเรียนการสอน และความสัมพันธ์ของหลักสูตรกับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและนิสิต

ควรศึกษาข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตรตามรายละเอียดของหลักสูตรภาควิชาการบริหารการศึกษา เน้นพัฒนาผู้เรียน สร้างนวัตกรรม ผลงานทางวิชาการใหม่ ๆ และผลงานที่ตอบโจทย์การบริหาร การศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง ควรตรวจสอบหลักสูตรที่ตัวเองเรียนให้ชัดเจน และแนชคิดว่าหลักสูตรสถาบันการศึกษาที่ตนเองศึกษาหรือจบนั้นมีคุณภาพมาตรฐาน

2. คณาจารย์ประจำหลักสูตร ควรชี้แนะคณาจารย์พิเศษที่ไม่ใช่คณาจารย์ประจำส่งเสริม ให้ศึกษาดูงานพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน และจัดสัมมนาชี้แนะเกี่ยวกับการจัด การเรียนการสอนกับคณาจารย์พิเศษก่อนเข้าสอนกับนิสิต คณาจารย์ควรกำหนดวาระการประชุม ที่เป็นทางการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคณาจารย์ในเรื่องการเรียนการสอน เป็นการพัฒนา วิชาซึ่งบริหารการศึกษาให้กับคณาจารย์อย่างต่อเนื่อง

3. นิสิตควรแสวงหาความรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตัวเอง โดยมีใช้เพียงแค่การรับรู้จากผู้สอนคณาจารย์ประจำ ควรประชุมชี้แนะให้เกิดการพัฒนา กับ คณาจารย์พิเศษ เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเป็นกันเอง ในกระบวนการเรียนรู้ คณาจารย์ควรสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นิสิต เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4. นิสิตควรมีความประพฤติดี ตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัยควรหาข้อมูลจากตำรา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา หรือถามสืบค้นข้อมูลจากแหล่งห้องสมุดหรืออินเทอร์เน็ต นิสิตควรให้ความสำคัญกับการสอบสัมภาษณ์ โดยต้องเตรียมความพร้อมในการตอบคำถาม โดยหาแหล่งข้อมูลจากหลาย ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา ทฤษฎีบริหารฯ

5. ภาควิชาการบริหารการศึกษา ต้องสนับสนุนเพิ่มทรัพยากรทางด้านกายภาพ อย่างเพียงพอ ได้แก่ อุปกรณ์การเรียนให้มีความทันสมัยพร้อมใช้ และใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ภาควิชาด้านฝ่ายบริการสนับสนุน ด้านดูแลระบบช่วยเหลือด้านทรัพยากรต่าง ๆ โดยตรงภาควิชาการบริหารการศึกษา ควรมีการคัดเลือก กลั่นกรอง และประสานการใช้ทรัพยากร การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

6. บางรายวิชาในหลักสูตรควรจัดการเรียนการสอนให้ง่าย และนิตินำประเด็นเนื้อหา ที่คณาจารย์สอนไปเขียนตอบให้ตรงประเด็น ควรมีจำนวนรายวิชาที่เปิด โอกาสนิตินำที่กำลังเรียน ได้มีสิทธิเลือกเรียนวิชาเลือกตามความต้องการของนิติน และควรปรับปรุงให้เกิดความหลากหลาย ใน โครงสร้างรายวิชาต่าง ๆ ที่นิตินสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานวิจัยของนิติน

7. ควรส่งผลงานที่คณาจารย์มอบหมายตามกำหนด เพื่อคะแนนวัดผลและประเมินผล ของนิตินออกมาตามความพึงพอใจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีความสำคัญกับนิติน ในการประเมินความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการติดตามผลการวิจัย การนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษา มหาลัยชิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA

2. ควรมีการติดตามในการพัฒนา ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการจัดการเรียน การสอน ด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร ได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต และด้านการวัดและประเมินผล ตามรูปแบบเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ.)

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กิตติพงษ์ หาดตรงจิตต์. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- เกวลี ผังดี. (2556). *ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ในหลักสูตรของภาควิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสถิติ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. (2556). *รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ประจำปี 2556*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. (2559). *ประวัติความเป็นมา*. เข้าถึงได้จาก <http://www.edu.buu.ac.th/webnew/history.php>
- คำเม็ง สีบุญเรือง. (2553). *การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว*. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการพัฒนาศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชนันชิตา รัตนปราณี. (2533). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านหนองจาน อำเภอนามนสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐฐา สววิบูลย์. (2553). *สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน รายวิชา INT212 (การออกแบบภายใน 2) สาขาวิชาการออกแบบภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ณัฐรัชย์ พิธิชนสิน. (2556). *ความพึงพอใจในการเข้ารับการเรียนการสอน โรงเรียนร่วมของผู้มีความบกพร่องทางการเห็น โรงเรียนสอนคนตาบอด ภาคเหนือ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ทรงศนีย์ วรหาคำ. (2554). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียน วัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ. ปรินญาณิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธวัชชัย สุกดิษฐ์. (2557). การพัฒนาแนวปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการประกันคุณภาพ การศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นพมาศ พุ่มฉวี. (2550). ผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกที่มีต่อความสามารถ ในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดผล การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นารี โมงประณีต. (2557). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทฤษฎีวงจร คุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พงษ์นภา หุนมาตรา. (2553). ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. (2542, 19 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. หน้า 42.
- พัทธ์ธิญา ไพรมูย์. (2556). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ไพศาล วรคำ. (2555). การวิจัยทางการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา. (2557). ประวัติความเป็นมา. เข้าถึงได้จาก <http://www.edu.buu.ac.th/ed-adm/home.php?current=home>
- ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา. (2559). แผนยุทธศาสตร์ภาควิชาการบริหาร การศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- มหาวิทยาลัยบูรพา. (2554). *หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*.
เข้าถึงได้จาก <http://www.edu.buu.ac.th/ed-adm/images/course/03.pdf>
- มหาวิทยาลัยบูรพา. (2559 ก). *รายงานประจำปี 2559 มหาวิทยาลัยบูรพา*. ชลบุรี:
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มหาวิทยาลัยบูรพา. (2559 ข). *ประวัติความเป็นมา*. เข้าถึงได้จาก <http://www.buu.ac.th/new/index.php?link=aboutbuu.php&a=1>
- รังสีจันทน์ สุวรรณสทิศกร. (2555). *การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอน รายวิชา LSC 305 การจัดการผู้ขายปัจจัยการผลิตสัมพันธ*. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- รัฐสภา พงษ์ภิญโญ. (2557). *การพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในวิทยาลัยเทคโนโลยี พงษ์ภิญโญ: การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
ดุสิตบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รัตนะ บัวสนธิ์. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางวัฒนธรรมโรงเรียนกับการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก*.
เข้าถึงได้จาก <http://www.rattanabb.com/modules.php?name=News&file=article&sid=15>
- วาสน์ระรวย อินทรสงเคราะห์. (2553). *ความพึงพอใจของนักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ต ที่มีต่อการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน*. ภูเก็ต: วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- สมชาย บุญสุน. (2554). *ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย*.
วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2557). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2558). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564*. เข้าถึงได้จาก <http://www.nesdb.go.th>
- สุจิตรา ภูแข่งหมอก. (2555). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุพรรณิ พรหมศิริ. (2551). การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี: กรณีศึกษาการพัฒนาความรู้ความเข้าใจและทักษะการผลิตชิ้นงานศิลปะพื้นบ้านด้วยใบจาก. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุพัฒน์ สิมมะลี. (2555). ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ตรีศึกษา โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภาพร ไพโพธิ์. (2551). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.). (2559). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA. ใน การประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ทปอ. กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัคคพัฒน์ อุดมพัฒน์. (2554). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Basden, L. L. (2000). *Illinois quality assurance*. New Jersey: Educational Technology.
- Brooks, E. A. (1999, October). Quality assurance and improvement planning and the education of special education student. *Dissertation Abstract International*, 60(04), 946A.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education*. New York: McGraw-Hill.
- Miller, R. I. (1993). *Developing programs for faculty evaluation*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Ngwenya, T. H. (2005, October). Quality assurance in South African higher education and its implementation at the university of Durban Westville. *Dissertation Abstract International*, 42(5), 1442-A.

- Smuts, E. M. (2005). Quality assurance for teacher education immerging historically disadvantaged institutions of higher education. *Dissertation Abstract International*, 65(10).
- Taba, H. (1962). *Curriculum development theory and practice*. New York: Harcourt, Brace and World.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ.6218.8/ ว.1224

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

25 พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย นายบูรินทร์ สังข์เงิน นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัสนิต 58920863 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา (CUPT QA) โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ.6218.8/ว.1225

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

28 พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย นายบูรินทร์ สังข์เงิน นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัสนิสิต 58920863 ได้รับความเห็นชอบ ให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา (CUPT QA) โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ภาควิชา การบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวก ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์. 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ.6218.8/ว.1226

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

30 พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นายบูรินทร์ สังข์เงิน นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัสนิสิต 58920863 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา (CUPT QA) โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA
(งานวิจัยเชิงคุณภาพ)

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์.....

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....เวลา..... เพศ.....

อายุ.....ปี สถานภาพ.....ศาสนา.....

ตำแหน่ง.....ระดับการศึกษา.....

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ใน 7 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านอาจารย์ผู้สอน
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน
4. ด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต
5. ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้
6. ด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร ได้พัฒนา คุณลักษณะของนิสิต
7. ด้านการวัดและประเมินผล

1. มีปัญหาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพ การศึกษา CUPT QA เกี่ยวกับด้านหลักสูตรของภาควิชาการบริหารการศึกษา หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. มีปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอนการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพ การศึกษา CUPT QA เกี่ยวกับด้านอาจารย์ผู้สอนของภาควิชาการบริหารการศึกษา หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. มีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์ การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA เกี่ยวกับด้านการจัดการเรียนการสอน ของภาควิชา การบริหารการศึกษา หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. มีปัญหาด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิตการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การ ประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QAเกี่ยวกับด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิตของภาควิชาการบริหาร การศึกษา หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. มีปัญหาด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพ การศึกษา CUPT QAเกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของภาควิชาการบริหารการศึกษา หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. มีปัญหาด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรได้พัฒนา คุณลักษณะของนิสิตการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QAเกี่ยวกับด้านการเรียนรู้ตลอด หลักสูตรได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิตของภาควิชาการบริหารการศึกษา หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. มีปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาamahบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การ ประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA เกี่ยวกับด้านการวัดและประเมินผลของภาควิชาการบริหาร การศึกษา หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการศึกษา มหาลัยบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA ใน 7 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านอาจารย์ผู้สอน
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน
4. ด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต
5. ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้
6. ด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต
7. ด้านการวัดและประเมินผล

1. มีแนวทางการพัฒนาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษามหาลัยบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์ การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA เกี่ยวกับด้านหลักสูตรของภาควิชาการบริหารการศึกษา หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. มีแนวทางการพัฒนาด้านอาจารย์ผู้สอนการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์ การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA เกี่ยวกับด้านอาจารย์ผู้สอนของภาควิชาการบริหาร การศึกษา หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. มีแนวทางการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอน การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA เกี่ยวกับด้านการจัดการเรียนการสอน ของภาควิชาการบริหารการศึกษา หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. มีแนวทางการพัฒนาด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิตการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA เกี่ยวกับด้านกระบวนการคัดเลือกนิสิต ของภาควิชาการบริหารการศึกษา หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. มีแนวทางการพัฒนาด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA เกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของภาควิชาการบริหารการศึกษา หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. มีแนวทางการพัฒนาด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรได้พัฒนา คุณลักษณะของนิสิตการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA เกี่ยวกับด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร ได้พัฒนา คุณลักษณะของนิสิตของภาควิชาการบริหารการศึกษา หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. มีแนวทางการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา CUPT QA เกี่ยวกับด้านการวัดและประเมินผลของภาควิชาการบริหารการศึกษา หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายบุรินทร์ สังข์เงิน
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2533
สถานที่เกิด	จังหวัดอุดรดิตถ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 141 หมู่ที่ 1 ตำบลไผ่ล้อม อำเภอลับแล จังหวัดอุดรดิตถ์
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2557-2558	ครูอัตราจ้าง โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้าอุดรดิตถ์
พ.ศ. 2558-2559	งานวารสาร ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2557	การศึกษาระดับบัณฑิต (สุขศึกษาและพลศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา